

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra výchovy ke zdraví

Bakalářská práce

Sportovní kluby na Lipensku

Vypracovala: Kristýna Šubová

Vedoucí práce: prof. RNDr. Pavel Tlustý, CSc.

České Budějovice, 2023

University of South Bohemia in České Budějovice

Faculty of Education
Department of Healthy Education

Bachelor's Thesis

Sports clubs in Lipno

Author: Kristýna Šubová

Supervisor: prof. RNDr. Pavel Tlustý, CSc.

České Budějovice, 2023

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 2. 10. 2023

Šubová Kristýna

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala prof. RNDr. Pavlu Tlustému, CSc., také Mgr. Pavlíně Moučkové za cenné rady a odborné vedení práce. Dále bych chtěla poděkovat všem respondentům za jejich čas a ochotu účastnit se výzkumu.

Bibliografická identifikace

Jméno a příjmení autora: Kristýna Šubová

Název bakalářské práce: Sportovní kluby na Lipensku

Pracoviště: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Katedra výchovy ke zdraví

Vedoucí bakalářské práce: prof. RNDr. Pavel Tlustý, CSc.

Rok obhajoby bakalářské práce: 2023

Abstrakt:

Cílem bakalářské práce je zaměřit se na sportovní kluby v okolí Lipenska, jehož oblast sahá od Vyššího Brodu po Horní Planou. V první řadě jsem se zabývala lokalitou, ve které dané kluby a sdružení působí. Zkoumala jsem celkové prostředí dané lokality, přírodní a klimatické znaky Lipenska, dále oblast turistiky, kultury a podobně. Také mě zajímalo, jaké jsou konkrétní podmínky pro provoz klubů v daných lokalitách a za jakých podmínek dané kluby vznikly. Zaměřovala jsem se na jejich historii, aktuální provoz a aktivitu. Vedla jsem rozhovory s lidmi, kteří v klubech aktivně působí, zakládajícími členy, předsedy, aj.

Klíčová slova: klub, Lipensko, sport, turistika, lokalita, podmínky, finance, sezóna.

Bibliographic identification

Name and Surname: Kristýna Šubová

Title of Bachelor's Thesis: Sports clubs in Lipno

Department: University of South Bohemia in České Budějovice, Faculty of Education

Supervisor: prof. RNDr. Pavel Tlustý, CSc.

The year of presentation: 2023

Abstract:

The aim of the bachelor's thesis is to focus on sports clubs in the vicinity of Lipno, whose area extends from Vyšší Brod to Horní Planá. First of all, I dealt with the locality in which the given clubs and associations operate. I researched the overall environment of the locality, the natural and climatic features of Lipno, as well as the area of tourism, culture and the like. I was also interested in what the specific conditions are for the operation of clubs in the given localities and under what conditions the given clubs were established. I focused on their history, current operation, and activity. I conducted interviews with people who are active in the clubs, founding members, presidents, etc.

Keywords: club, Lipno, sport, tourism, location, conditionals, finance, season.

Obsah

1. Úvod.....	1
2. Sport	2
3. Klub.....	3
3.1 Sportovní klub	4
4. Lipensko.....	5
4.1.1 Horopis Lipenska.....	6
4.1.2 Vodopis Lipenska	7
4.1.3 Lipno a řeka Vltava.....	7
4.1.4 Příroda a její možnosti v okolí.....	8
4.1.5 Cykloturistika a in-line bruslení	8
4.1.6 Kulturní a historické dědictví	9
5. Cíle a výzkumné úkoly práce.....	10
5.1 Cíle práce.....	10
5.2 Úkoly práce.....	10
5.3 Výzkumné otázky	10
6. Rozhovory	11
6.1 Sportovní klub Tenis Frymburk, z. s.	11
6.2 Spolek FČAS – Frymburské volnočasové centrum	14
6.3 FC Šumava Frymburk.....	16
6.4 Lyžaři Frymburk, z. s. (Atletiko Frymburk)	22
6.5 VBK Lipno – Veslařský klub v Lipně nad Vltavou.....	23
6.6 Aqualung club Frymburk – klub sportovního potápění	26
6.7 Yacht Club Lipno nad Vltavou	28
6.8 Spolek Zdraví Frymburk, z. s.....	30
6.9 Jachetní klub Černá v Pošumaví z.s.....	31

6.10 Fotbalový klub FC Lipno z. s.	38
7. Diskuse	42
8. Závěr	42
9. Použitá literatura	43

1. Úvod

Tato práce umožní náhled do klubů v oblasti Lipenska, pomocí rozhovorů s danými respondenty. Otázkou mi bude, jak dané kluby pracují, jak se prezentují, jaké mají prostředky, jak aktivně působí aj. U některých klubů nahlédnu i do jejich bohatší historie. Mimo dané kluby prozkoumám celkovou oblast Lipenska, a zjistím, jaké nabízí možnosti a podmínky.

Teoretická část

2. Sport

Podle Choutka (1978) se sport stal v současném světě jedním z největších fenoménů, o který má zájem stále víc a víc lidí. Sport byl ve své podstatě vždy pouze hrou, zábavou, tedy činností pěstovanou ve volném čase. Tím, že se sport stal součástí životního způsobu jedinců, jejich společenským projevem, diferencovaným podle jednotlivých sportovních odvětví, vyvolal aktivitu různých sociálních skupin/klubů, sportovních diváků, příznivců apod.

Na rozvoji sportů se velmi výrazně podílely kluby. Příkladem pro kluby dnes je Anglie, která je takzvanou mateřskou zemí v oblasti klubů. Právě v Anglii byly a jsou kluby středisky společenského života. Diferenciace klubů vždy odrážela třídní a sociální rozdělení anglické společnosti. Kluby se brzy staly centry společenského života. V řadě z nich sport převládl nad ostatními činnostmi a z klubů se staly postupně kluby čistě sportovní. (Choutka, 1978.)

V náročném rytmu plného pracovního nasazení, plných nekompromisních úloh a úkolů se zanedbávají aktivní oddechově působící činitele v oblasti kultury a často i v oblasti sportu. Organismus tak pracuje naplno, adaptuje se, cítíme se výkonnostně dobře. Avšak za nějaký čas nastane pokles výkonnosti, nebo dokonce až onemocnění. V takových situacích si uvědomujeme, že pokud chceme skvěle a plnohodnotně pracovat či vydávat pracovní úsilí, musíme se v první řadě aktivně věnovat svému zdraví, a to jak po tělesné, tak i psychické stránce. I když v dnešní době společnost více usiluje a více věnuje starostlivost finančnímu zabezpečení, vykonává práci, kde její náplní není ani zdaleka činnost pohybu. Zůstává tak úlohou jednotlivce pochopit a realizovat starostlivost o své zdraví, a to v dlouhodobém procesu regulace a autoregulace života. Jednou z mnoha možností, jak se začít více věnovat svému zdraví, je zapojení do svého denního programu variabilní sportovní činnost. Například při pracovním vypětí v průběhu dne, týdne, měsíce, může právě vhodně zařazená rekreační sportovní činnost přinést potřebné uvolnění. Přesně to pak vyhledáváme v rámci volného času v různých sportovních organizacích či klubech, které nám v tomhle pasivně pomáhají. (Choutka, 1978.)

3. Klub

Klub je organizovaná činnost, která může působit jako občanské sdružení pro podporu a organizaci společenského styku, nabízí prostředky v oblasti kultury, vědy, sportu, politiky apod. Klub funguje na základě dobrovolnictví, aktivity mohou být amatérského či profesionálního původu. Jedná se o sdružení jedinců se stejnou zájmovou orientací, kteří si své vědomosti a dovednosti rozšiřují a obohacují pomocí společné poznávací a tvořivé činnosti. Jedná se o typickou a velmi rozšířenou organizační formu zájmového vzdělávání, a především o flexibilní spojení odborného studia s praktickým uplatněním získaných vědomostí. (Šerák, 2009)

Klub je společnost vytvořená skupinou lidí, kteří sdílejí určité zájmy a společně rozvíjejí kulturní, rekreační nebo sportovní aktivity. Členové klubu se aktivně zapojují do působení a tvoření klubu, s úmyslem obohatit svůj společenský život. Kluby pracují na principu dobrovolnosti. Je tzv. zájmovým útvarem s volnějším organizačním strukturou a s možnou převažující receptivní činností členů. (Šerák, 2009)

Členství v klubu je dobrovolné. Členem Klubu se může stát každá fyzická nebo právnická osoba, která se ztotožňuje s cílem a posláním klubu, chce se podílet na činnosti klubu a pokud Výkonný výbor rozhodne na základě její písemné přihlášky o jejím přijetí za člena klubu. (Kovář & Petrusová, 2011)

Dle Novotného (2021) lze v klubu rozvíjet velmi všestranné aktivity. K dispozici jsou sportovní kluby, kulturní kluby a další typy. Všechny tyto instituce mají společně absenci hospodářského motivu. To znamená, že kluby nejsou vytvořeny tak, aby získaly ekonomický výnos, ačkoli mohou hledat příjmy, které by zaplatily za jejich provoz. Mohou čerpat finance v rámci dotací u různých přihlášených spolků, svazů, krajů, obcí aj. V některých klubech je však nutné zaplatit poplatek, který vám umožní využívat zařízení a prostory v jeho rámci. V některých případech musíte zaplatit také registrační poplatek v době registrace.

Kluby poskytují podle lokálních podmínek širokou škálu volnočasových aktivit. Kluby navštěvujeme nebo se v nich angažujeme v rámci našeho volného času. Volný čas je doba, která nám zbývá po splnění povinností. Je to oblast naší svobodné volby. Zahrnuje činnosti, které vykonáváme dobrovolně, rádi, přinášejí nám radost a uspokojení. Proto

pro dané kluby platí princip dobrovolnosti, jsou součástí rekreační, odpočinkové, zájmové a společensky prospěšné činnosti (Pávková, 2002).

„S výrazem klub se potýkáme i jako pro ne všestranné zájmové užití, avšak pro jednostranný účel. Například existují tzv. noční kluby, kde se jedná zpravidla o záměr zábavy spolu s popíjením nápojů alkoholických, či nealkoholických. Zábava se zde orientuje na bázi hlasité hudby jakéhokoliv žánru a především tance. V některých zemích bývá termín klub, označován jako místo, kde se jedinci odkazují na místa prostituce, sexu prostitučních přehlídek, pití alkoholu aj.“

3.1 Sportovní klub

Společenský život se soustřeďoval kolem jednoho či více sportovních odvětví, vznikala nová sportovní zařízení, vytvářely se podmínky jak pro sportovce, diváky, tak i pro pořádání soutěží. Počet sportovních klubů rychle narůstal o nové, založené již jako kluby sportovní. Nově vznikající kluby se zakládají na bázi místních, profesních, ale i dalších skupinových zájmů. Vznikají kluby studentské, dělnické, odborářské, náboženské aj. Kolem sportovních klubů se rozvíjí čilý společenský život. Kromě zařízení nutných pro pěstování sportu se budují i zařízení pro společenské využití členů klubů a diváků. Staví se klubovny, tribuny, vznikají barvy, vlajky odznaky a jiné symboly, které vyjadřují i vnější příslušnost ke klubu. Příznivci dávají vztah ke svému klubu najevo svéráznou činností, jednou formou je takzvané fandění, které je pravděpodobně původním jevem sportu už od jeho prvopočátku. Na těchto základech se vytvářejí klubové tradice, které staví na výsledcích dosahovaných v soutěžích, ale nejen na nich. Pohybová činnost s cílem soutěžit, se vyznačuje úsilím o nejvyšší výkon, vítězství nad soupeřem, a to podle mezinárodních pravidel. Součástí sportu je sportovní trénink, na kterém probíhá nácvik a výcvik. (Sekot, 2003)

Ve světovém žebříčku organizují sport mezinárodní federace, jež spravují a sjednocují pravidla a soutěže v jednotlivých sportech. Sportovní činnost organizují v jednotlivých státech sportovní organizace a jednotlivé sportovní kluby, které utvářejí soutěže na jiné úrovni. Mají plnou podporu státu a ostatních společenských organizací. Sportovní kluby organizují soutěže přímo, nebo přes krajské a okresní složky. Kluby a svazy jsou většinou

k dispozici pro specializované sporty, sdružují tak podobně smýšlející nadšence. Největší a nejvýznamnější organizací zabývající se sportem u nás je Český svaz tělesné výchovy a sportu, který sdružuje tělovýchovné jednoty, sportovní kluby i národní sportovní svazy. Vlastní sportovní činnost, tréninková, soutěžní, případně vzdělávací, by v každém sportovním odvětví měla vycházet z doporučené metodiky příslušného národního sportovního svazu. Jsou to zařízení, která se zaměřují především na realizaci specializovaných zájmových činností pod odborným dohledem. Organizují zájmovou činnost pravidelnou, s možnou účastí v soutěžích, či jiných rámcových klubech. (Kovář & Petrusová, 2011)

Sportovní volnočasové aktivity, řadíme do skupiny organizované, mezi které sportovní kluby zapadají. Tyto aktivity mohou mít formu rekreační nebo amatérskou. Rekreační sportovní činnost je pravděpodobně ve společnosti nejrozšířenější. Většinou nemá za cíl dosažení nějakého konkrétního výsledku, hlavním smyslem je odreagování a zábava. Pojem sportu se přenesl i na jiné nepohybové zábavné či rekreační činnosti jako např. šachy, rybaření aj. (Sekot, 2003)

Návštěva sportovních organizací/klubů může tak pomoci k seberealizaci osobnosti. Ale právě hlavně pomůže po stránce zdravotní, tělesné a psychické. Rekreačně sportující jednotlivec vychází z úsilí optimální seberealizace v práci, ve společnosti, a tak využívá rekreační sport jak prostředek na vytvoření lepších podmínek vlastní seberealizace v hlavní oblasti působnosti. (Pávková, 2002)

4. Lipensko

Oblast Lipenska, které obklopuje Lipenské jezero a horní tok Vltavy, sahá od Stožce až po Rožmberk nad Vltavou. Území je geomorfologicky uspořádaným celkem, vytvářející přirozený příhraniční mikroregion v jižní části Jihočeského kraje. Tato oblast náleží do krajinné národní oblasti Šumava a zahrnuje 11 zdejších měst, obcí a městysů, které se rozkládají po úpatí hraničních hřebenů s Rakouskem a Německem. Území Lipenska je od roku 1991 reprezentováno Svazkem Lipenských obcí. (S & D, 2000)

Jmenovitě z nich vybrané:

Obec Černá v Pošumaví

Městys Frymburk
Obec Lipno nad Vltavou
Obec Loučovice
Město Vyšší Brod

Svazek svým územím pokrývá velkou část příhraniční oblasti Jihočeského kraje. Svoji rozlohou dosahuje cca 6 % celkové rozlohy kraje a představuje tak jeden z největších mikroregionů na území celého Jihočeského kraje. Sídlní strukturu regionu do značné míry ovlivnil historický vývoj, který s ohledem na skutečnost, že se valná část území nacházela v tzv. hraničním pásmu, vyústil v zánik více než 80 sídel v daném území. Sídla zanikla především v souvislosti s nuceným odsunem početně velmi zastoupeného německého obyvatelstva po II. světové válce a v souvislosti s pozdější koncentrací obyvatel do větších měst a obcí, ve kterých byly soustředěny bytové a pracovní příležitosti a služby občanské vybavenosti. Dalším významným faktorem byla výstavba přehradní nádrže Lipno a v neposlední řadě také zvýšené zabezpečení státní hranice a s tím související omezení pohybu osob v pohraničí. (Baset, 2003)

4.1.1 Horopis Lipenska

Lipensko se rozkládá v nejvýchodnější části Šumavy, rozloženém po obou březích Lipenské přehrady. Horopisně se řadí Šumava do České Vysočiny, její subprovincie Šumavská soustava. Při západním okraji oblasti u hranice s Rakouskem se rozléhá Trojmezenská hornatina s podcelky Plešská hornatina, Novopecká kotlina a dále k jihovýchodu Vítkokamenská hornatina, Výtoňská kotlina, Lučská hornatina. Šumava od Šumavského podhůří odděluje Vltavická brázda s Lipenskou přehradou. Šumavské podhůří zasahuje do popisované oblasti na jihu Vyšebrodskou vrchovinou, na východě Rožmberskou vrchovinou, na severu Frymburskou a Boletickou vrchovinou. Okolí Horní Plané obklopuje Olšinská kotlina. Nejvyšší nadmořskou výškou se vyznačují vrcholy Trojmezenské hornatiny, příkladem je Smrčina (1333 m. n. m.), Vítkův Kámen (1035 m. n. m.), velmi oblíbeným turistickým místem zvané Kaliště (993 m. n. m.) a další. (S & D, 2000)

4.1.2 Vodopis Lipenska

Vodopisně spadá celé území do povodí Vltavy. Vltava pramenící pod Černou horou, je současně i výraznou osou tohoto území. Z jejích přítoků zprava vychází menší potoky jako je Hamerský, Pestřice, Ježový, Lipový, Menší a Větší Vltavice, zleva například Olšina, Slaninka, Lukavický a Kyselovský. Nejznámějším dílem je zde Lipenská přehrada, která je jedna z největších vodních nádrží v republice. Byla vybudována v letech 1950-1959. Zadržuje okolo 306 mil. kubíků vody a nese rozlohu 4870 ha. Značná část vodní plochy je zahrnuta do CHKO. Území se rozlévá na pravém břehu Lipenské přehradě až po úroveň Přední Výtoně, na levém břehu se rozkládá území od silnice Frymburk-Černá v Pošumaví-Květušín a oblast severně od Hůrky, Horní Plané a Perneku. (S & D, 2000)

4.1.3 Lipno a řeka Vltava

Lipno, někdy nazývané české moře, sahající do délky 42 km a maximální šířky 10 km, skýtá Lipno a jeho okolí ideální možností turistiky. (S & D, 2000)

Vody Lipna každoročně lákají kajakáře, kajtaře, jachtaře a surfaře. Lipno vybízí návštěvníky nabídkou nespočet vodních sportů a půjčoven veškerého vybavení. Jednou z mnoha možností je využívání lipenských pláží pro relaxaci a odpočinek, některé části jsou částečně písčité a částečně travnaté. Po Lipenském jezeře pluje i parník, který je původem z Německa.

Řeka Vltava, která napájí Lipno je splavná jak nad přehradou, tak pod ní. Pod přehradou, se nabízí zážitková jízda v peřejích, která se táhne až po proudy k Čertovým skalám, jsou vyhlášené jako světově proslulé Čertovy proudy, kde se jezdí i Mistrovství Evropy, nebo se například natáčel film Raffáci. Řeka Vltava z Vyššího Brodu přes Rožmberk a dále, nabízí všestranné možnosti pro rafting a lodní zábavu všeho druhu, je tak vůbec nejnavštěvovanější řekou v ČR. Tato vodní trasa se řadí mezi nejtěžší přirozené slalomářské a raftové tratě na světě. Na otevřené vodě Lipna se pravidelně konají nejrůznější jachtařské, plavecké, ale i triatlonové závody. (Mazný & Vobruba, 2017)

„Návštěvníci mají v této lokalitě mnoho zajímavých možností a mohou se podívat na několik zajímavých míst v okolí, jako je například Stezka korunami stromů a Království

lesa, každoročně pořádaná výstava Lega, aquapark a v nedalekém Frymburku nabízí návštěvníkům možnosti jak aquaparku, tak expozice Světa pod hladinou s akvárii sladkovodních, exotických ryb.“

4.1.4 Příroda a její možnosti v okolí

Horní část, spadající do Národního parku Šumava se táhne po hřebenech v nadmořské výšce zhruba 1300 m n. m. V okolí, ale především v Lipně nad Vltavou na úpatí Kramolínského vrchu se nabízí možnost zimních her, lyžování, snowboardingu, ale i velmi oblíbeného běžkování. Dalšími zajímavými turistickými místy jsou vyhlídka Stožec, vrchovina Luč, zřícenina a rozhledna Vítkův kámen, vyhlídka Čertova stěna, Alpská vyhlídka a mnohé další. Nejvyšší horou hornoplánska je Plechý (1378 m n. m.), pod kterým se rozléhá Plešné jezero ledovcového původu. Příroda, lesy, rašeliniště, tekoucí i stojatá voda a kopce v nadmořské výšce nad 1000 m.n.m. představuje ideální podmínky pro aktivní, vrcholové i profesionální sportovce. V oblasti Lipenska je nespočet možností pořádat velké veřejné závody v mnoha sportech, a i proto celou oblast využívají poloprofesionální a profesionální týmy všech sportovních odvětví pro svá soustředění. (Mazný & Vobruba, 2017)

4.1.5 Cykloturistika a in-line bruslení

V okolí Lipna najdete nejdelší české trasy pro in-line bruslení a pro rekreační cyklistiku. Od Stožce až po Lipno nad Vltavou jsou desítky kilometrů asfaltových stezek, které jsou výhradně určeny pro bruslaře a cyklisty. Pro cyklisty je Lipensko doslova rájem. Stezky se rozléhají od Jeleních Vrchů až do Rožmberka, celkem 70 km z vrchu – podél Swarzenberského plavebního kanálu, podél Lipna a podél řeky Vltavy. Pro náročnější sportovce jsou v oblasti stovky kilometrů tras po lesních cestách, lesích s nejnáročnějšími profily, čehož využívají nejenom rekreační cyklisté, ale i vrcholoví sportovci. (Mazný & Vobruba, 2017)

4.1.6 Kulturní a historické dědictví

Historie je rozlehlá po celém Lipenském a okolním území, počínaje velkolepým hradem Rožmberk, který je rozlehlý na řece Vltavě. Z bývalé pohraniční pevnosti nedaleko Přední Výtoně je i nejvýše položený hrad v České republice Vítkův hrádek, sahá do výše 1053 m n m., historicky se proslavil díky pobytu Rožmberků a věznění krále Václava IV. Z hradu se nabízejí nejlepší výhledy na Lipno a jeho kraj a mimo jiné také na Alpy. (Mazný & Vobruba, 2017)

Dalším evropským unikátem je Pašijové divadlo v nedalekých Hořicích na Šumavě, které v době největší slávy navštěvovaly i desítky tisíc diváků z celé Evropy. Dále v Horní Plané můžeme nalézt muzeum proslulého básníka, prozaika a malíře Adalberta Stiftera, k muzeu se váže okružní stezka dlouhá 5,5km. Národní kulturní památkou je vodní dílo Ing. Josefa Rosenauera, Schwarzenberský kanál neboli plavební kanál, který sloužil ke splavu a zásobování hlavního města Vídně, dříve rakousko-uherské monarchie, palivovým a stavebním materiálem dřevnatého původu, a to zcela bez moderní zeměměřičské techniky uprostřed šumavských pralesů. Dosahuje délky 44 km a byl vybudován v letech 1789–1822. (Hudičák, Mrázková & Špinar, 2017)

Kulturně historické dědictví regionu dotváří i desítky starých, často obnovených kostelů a křížových cest. Cisterciácký klášter ve Vyšším Brodě se svoji unikátní knihovnou a Závíšovo křížem, jehož hodnota dosahuje hodnoty korunovačních klenotů, uchvacují návštěvníky z celého světa. (Mazný, Vobruba, 2017)

„Aktuální kulturní aspekt je na Lipensku tvořen pořádáním masových závodů pro širokou sportovní veřejnost, do nichž patří extrémní Gigathlon, MTB Nova Cup, Česko-Bavorský seriál MTB závodů, Koloběžky v Rožmberku, Lipno Sport Fest, zimní Lipno Ice Marathon na zamrzlém jezeře, na běžkách Šumavská 30 v Nové Peci, Stožecká brusle na in-line bruslích a mnohé další.“

5. Cíle a výzkumné úkoly práce

5.1 Cíle práce

Cílem bakalářské práce je zjistit, formou rozhovorů s vybranými příslušníky klubu, jak se vybrané kluby angažují, jaké mají metody a postupy, jakým sportem se zabývají a zda mají zájemce a jedince, kteří se aktivně zapojují. Dále mě zajímá historie klubů a jejich aktuální stav a působení.

5.2 Úkoly práce

Vzhledem k cílům této práce jsou stanoveny následující úkoly:

- Provést rešerši dostupné literatury, která se zabývá tímto tématem.
- Vytvořit vhodné otázky pro jednotlivé kluby.
- Zpracovat a interpretovat získaná data.
- Vyhodnotit výsledky výzkumu a stanovit příslušné závěry.

5.3 Výzkumné otázky

Příkladné otázky

- Kdo a kdy založil klub?
- Má klub historii, případně jakou?
- Jaké byly důvody a cíle pro založení, či vytvoření klubu.
- Kolik máte aktivních, či pasivních členů? A zapojují se všichni?
- Máte stanovený pravidelný režim a provoz klubu apod.?
- Jaká věková kategorie se v klubu pohybuje?
- Angažujete se v závodech, či jiných soutěžích?
- Jak probíhá sportovní trénink, či sportovní příprava?
- Jaké potřebné vybavení máte k dispozici?
- Kde všude jste jako klub registrovaní?
- Od koho získáváte dotace pro provoz daného klubu? Stačí to? Jsou případy, kdy si klub musí hradit nějaké potřebné okolnosti sám?
- Další otázky plynoucí ze situace.

Praktická část

6. Rozhovory

6.1 Sportovní klub Tenis Frymburk, z. s.

Sportovní klub Tenis Frymburk, z. s. (dále jen SKZF) je samosprávný a dobrovolný svazek členů, kteří provozují tenis v zařízení SKTF. (Stanovy Sportovního klubu Tenis Frymburk, z. s., 2023)

Výkonný výbor: Předseda Tomáš Řezáč, místopředsedkyně Milada Řezáčová, člen výboru Iveta Řezáčová.

Členové výboru jsou registrovaní u tenisového českého svazu, registrovaní jako klub, ne jako jednotlivci.

Za bývalého režimu roku 1956, býval klub veden pod spolkem Šumavan Frymburk, jehož součástí byl tenisový klub. Po revoluci roku 1989 se spolek rozdělil a vznikly jednotlivé oddíly. Tomáš Řezáč se přistěhoval po vojně a postupně se začal angažovat v tenisu, kde ho přijal tehdejší předseda pan Švingr. V roce 1995 se stal správcem a předsedou a působí zde až do dnešní doby. Nejlépe dokáže popsat dosavadní činnost klubu:

„V roce 1982 se zde vybuďovalo antukové hřiště. Antuka ve Frymburku činí 3–4 vrstvy. Vytvoření antukového hřiště je poměrně náročné, musí se minimálně jednou za rok vyřezat, strhnout, na úkor staré vrstvy, která by nepojila. Urovná se povrch pod starou antukou vysekanou a naveze se nová vrstva. Povrch hřiště je CONIPUR 2S. Jedná se o dvouvrstvý, vodopropustný, polyuretanový povrch s rovnou porézní vrstvou. Spodní vrstva je tvořena černým gumovým granulátem SBR o frakci 1–4 mm a polyuretanovým pojivem Conipur. Svrchní vrstva je tvořena EPDM gumovým granulátem ve standardní cihlové červené barvě, velikosti zrna granulátu 1–3 mm a polyuretanovým pojivem Conipur. Finální povrch je trvale elastický a zajišťuje vhodnou absorpci nárazů. Povrch byl pokládán v jednotlivých výše uvedených vrstvách. Dříve bývalo hřiště asfaltové.

Typy hřišť, které zde aktuálně můžeme nalézt, jsou antukové hřiště, smirkové a tréninková zed.“

Tenisové kluby na Lipensku ubývají, tenis v dnešní době není sport číslo 1, hlavně je to cyklistika, pěší a inline bruslení.

V jejich klubu se i přesto najde skupina 20 lidí, která pravidelně hraje a trénuje. Jsou to hráči ve věku 35-75 let.

Aktivně zde trénuje Ing. Jana Toušková okolo 25 dětí v pravidelných intervalech dvakrát do týdne, v období od dubna do října. Tomáš Řezáč dodává: *„Je to mladá generace, která má šance do budoucna.“*

Tenisová sezóna ve Frymburku trvá 3 a půl měsíce. Podle Řezáče je to poměrně krátká doba, což je nevýhodou antukového hřiště.

Ohledně činnosti klubu Řezáč vysvětluje: *„Městys Frymburk je poměrně vysoko 708 m n m., nevýhodou je cirkulace počasí a směr Slunce. Začátkem října se Slunce pohybuje v nízkých pásech a z jedné strany hřiště se nenabízí výhodná možnost pro hráče k podání a celkovému hracímu výkonu. Pokoušejí se i přes veškeré podmínky a okolnosti hrát a trénovat od února až do listopadu. Jednou z dalších nevýhod je povrch hřiště, který není vhodný pro zachovalost kvality míčků, povrch je tzv. smirkem pro míčky.“*

Členové a příslušníci klubu komunikují prostřednictvím skupinové konverzace na internetové bázi WhatsApp, mají zde stránku na rezervace, kde si mohou rezervovat tréninky na daný čas.

Pro představu Tomáš Řezáč ukazuje, jak vypadá trénink pro začátečníky:

1. Předtrénink

- *V základní fázi pracují edukanti s motorikou, koordinací míčku, hodů a pohybu. Základem je se naučit pohybovat s raketou. K tomu mohou pomoci hry jako házení o zeď prostřednictvím rakety, nahrávacího stroje, či skupinového házení.*
- *Další fází je rozdělit hřiště na 4 díly. Jeden z hráčů by hrál jen na podávací pole, hraje se volně, zkouší se, jeden podává, druhý odpaluje, a obráceně, zkouší hrát co nejdál odpálených míčků. Pokud jsou zdárné pokroky, postupně se hřiště zvětšuje.*

Samotný trénink bývá cca hodinu. 5–10 minut bývá rozvíčka (hra s míčkem, pinkání, odpalování).

- *Další fází je pohyb v hřišti spojený s raketou a míčkem, edukant trénuje koordinaci úderů, odpalů, vybírání, učení se s polem, učí se základním pohybům a dovednostem tenisu, podávat a odpalovat apod. Tato další část trvá okolo 10 minut.*
- *Na závěr si zahrají takzvanou čistou hru, zápas zhruba 10–15 minut. Dle výkonnosti a znalosti hráče se časy a jednotlivé body tréninku upravují, tak jak je potřeba je uzpůsobit jednotlivci.*
- *Závěrečný strečink by měl být důležitý pro každého jedince a záleží na jedinci, jak moc se potřebuje po sportu zotavit.*

A kdy podle Tomáše Řezáče s tenisem začít? „Nejlepší čas, kdy začít hrát tenis je ve 4 letech, například formou hry s míčkem. Smysluplná je pravidelnost, nikoli jen jako jednostranné zaměření, aby se děti v útlém věku neporanily. Důležitá je i rekonvalescence, protože u tak malých jedinců by mohlo dojít k poranění horních končetin.“ Ze zkušeností dodává: „Je lepší být lepší rekreant než být na vytrvalostní úrovni.“

Žádný úspěch od dob, kdy je předsedou Tomáš Řezáč, klub nepamatuje. „Měli jsme nadějně jednice, ale nechytili se. Větší potenciál má například Český Krumlov, kde už se věnují soutěžím a zápasům. Tento klub je v současné době spíše zaměřen na rekreační hraní. Dříve se jeho členové zapojovali do soutěží, avšak nebyly tak výkonné. Na sportovní úrovni je potřeba i vybavení areálu – dámské a pánské oddělené sociální zařízení jako jsou sprchy, toalety, šatny. Kurty našeho klubu by měly mít stejný povrch a na profesionální úrovni. Co se týká soutěží, jezdili sportovci jinam. Mimo jiné bylo důležité, aby hráli jak muži, tak i ženy. Jediné, kde se aktuálně angažují, je okresní soutěž, tzv. KP4, družstvo musí být složené minimálně ze dvou žen a čtyř mužů. Ženy odehrají tři zápasy a muži šest. Ženy hrají dva singly a jednu čtyřhru a muži čtyři singly a dvě čtyřhry. Mezi sebou hrají turnaj jednotlivců, sbírají body a posouvají se po žebříčku nahoru. Ojediněle se hráči z frymburského klubu podílejí v soutěžích jiných klubů. Další příležitostí jsou přátelské turnaje s rakouskými hráči.“

Předseda klubu Řezáč komentuje i finanční stránku: „Klub spadá pod městyš Frymburk, který je i finanční podporou a sponzorem. Přispívají okolo 20 tisíc korun. Náklady na rok

činí okolo 30-50 tisíc korun. Členové přispívají dohromady 10 tisíc korun a zbytek čerpají od sponzorů a tenisového svazu.“

6.2 Spolek FČAS – Frymburské volnočasové centrum

Účelem spolku je vytvořit podmínky a zázemí pro setkávání občanů, pro rodinu, děti, rodiče i prarodiče a připravit pro ně vhodný program s celoroční náplní. Hlavní činnost spolku směřuje k naplnění účelu výše zmíněného, spolu s vytvářením společného zájmu jeho členů. Tento účel je naplňován zejména prostřednictvím:

- a) pořádání pravidelných pohybových aktivit a cvičení
- b) pořádání zájmových kroužků (jazykové, hudební, výtvarné)
- c) pořádání interaktivních seminářů, kurzů, workshopů, diskusních skupin apod.
zaměřených na vzdělávání, kulturu, zdraví, životní prostředí, komunitní rozvoj, volný čas, sociální interakci, lidská práva
- d) zajištění vzdělávacích, aktivizačních, rozvojových a informačních projektů
a poradenství
- e) zapojení občanů do činností a programů spolku
- f) poradenské a konzultační činnosti pro znevýhodněné skupiny obyvatel
- g) prevence v oblasti patologického chování dětí

(Stanovy spolku FČAS, Frymburk, 2015)

Klub založila Ing. Jana Toušková před 8 lety. Jana Toušková pochází z většího města a jejím záměrem bylo vytvořit ve Frymburku volnočasový klub, kde by byla možnost setkávání rodin, cvičení, dětská herna, celkově tzv. komunitní centrum. Do té doby ve Frymburku nic podobného nebylo.

Rozhovor s Ing. Janou Touškovou:

Centrum vzniklo ze staré původní předělané mateřské školky. Pro založení spolku bylo potřeba tři osob, proto si Jana Toušková k sobě našla spolu-organizátorky. Jedna se věnuje převážně dětem, sama je původem učitelka v mateřské škole. Druhá je sama Jana Toušková, která je spíše sportovního zaměření a třetí organizátorka je v kontaktu s lidmi v seniorském věku. Všechny se spojily, aby mohly vytvořit víceúčelové komunitní

centrum. Dříve než všechno začaly realizovat, vytvořily spoluzakladatelky dotazník pro místní občany a lidi ze širšího okolí, zda má vůbec smysl centrum plánovat. Setkaly se s pozitivní reakcí, a nakonec se ke třem původním zakladatelkám přidalo 15 lidí, podílejících se na aktivním členství a organizaci klubu a díky tomu byl založen oficiální spolek.

Jana Toušková popisuje činnost klubu takto: „Velmi populární je i komunita maminek, které se z části podílejí na nápadech a organizaci některých akcí, působení dětské herny a dětských aktivit. Dalšími aktivitami, které klub nabízí, jsou různá cvičení, zaměřená na odlišné věkové skupiny, např. jóga, cvičení pro seniory, cvičení a pohybové aktivity pro děti aj. Dále jsou k dispozici různé kreativní dílny, výtvarné, kožedělné programy, přednášky aj. To vše je konceptem působení klubu FČAS.

Dále klub nabízí i možnost si určité prostory rezervovat pro své vlastní programy jako jsou například oslavy narozenin, skupinová cvičení aj. Daný prostor si mohou pronajmout za částku 650 korun na celý den. Jedinci, kteří jsou stálými členy, mohou prostory neomezeně navštěvovat a využívat. Není však nutné být členem. Existují internetové stránky, na kterých je vše rozepsané do programů a termínů konání.

Klub je velice dobře finančně podporovaný, obec přispívá na nájem a další finanční podporou jsou sponzoři. Komunita se dělí na aktivní a pasivní členy, aktivní nepřispívají finančně nic, protože velice přispívají prací okolo klubu a podílejí se na fungování klubu v rámci svého volného času. Starosta obce přislíbil, že radnice se vynasnaží o příznivý nájem, pokud klub bude držet symbolické ceny. Například 30 korun za celou rodinu pro vstup do dětské herny. Členové neplatí nic, protože jsou aktivně zapojeni, mají hodně práce s činností klubu, fungují na takzvané bázi dobrovolnictví. Všichni se zapojují srdcem a bohatě se prosazují v plánování a sestavování programu, aktivit apod.

Mimo jiné má klub pasivní členy, kteří platí roční příspěvek, a dle harmonogramu a hlášení se mohou kdykoliv účastnit a zapojovat, vstup mají vždy k dispozici, na všechny aktivity a programy, včetně prostor. Příspěvek činí 1000 korun na rok.

Klub pořádá do roka, několik hlavních akcí. Karneval, čarodějnice, den otců, stezka odvahy, příměstské tábory, čerti, zakončují rok adventními trhy. Obec při této příležitosti přispívá i na akce, ale hlavním přínoscem financí jsou sponzoři.“

Mimo svůj pracovní záměr je Jana Toušková v klubu také registrovaným licencovaným trenérem. Věnuje se v rámci svého volného času tenisu, snowboardingu, lyžím aj. Má vytvořenou stránku na internetové platformě Facebooku, pojmenovanou Rakety Frymburk. Na těchto stránkách se jedinci mohou domluvit na různých trénincích.

„Věnuji se převážně dětem, po skupinkách 4–6 dětí ve věku okolo 5 let a výš, zatím jsou to jen malé děti. U takto malých dětí probíhá příprava převážně formou hry, hlavně u tenisu, u starších dětí už se vytváří průpravná a naučná část. Tréninky tenisu pořádám v úterý i středu od 14 do 17 hodin. Tréninky lyží od 13 do 16 hodin úterý, středa, pátek. Do budoucna bych chtěla tuto činnost rozšířit o tzv. školu, avšak potřebovala by k sobě někoho dalšího, rozšířit okruh zájemců a mimo jiné se zaregistrovat do svazů v rámci jednotlivých sportů a spolu s tím čerpat dotace. Zatím jdou finance pouze od rodičů.“

Jak podle Jany Touškové vypadá příkladný trénink tenisu?

Celková lekce trvá okolo 50 minut.

- *Předpřípravná část: Rozcvička – formou hry, různá skupinová cvičení.*
- *Průpravná část: Cvičení s raketou, učení se s míčkem, kruhové cvičení.*
- *Závěr – protáhnutí.*

6.3 FC Šumava Frymburk

Střípky z historie frymburského fotbalu

Nápad počátku fotbalového klubu vzešel v jedné z místních hospod po druhé světové válce. Skupinka občanů Frymburku se tehdy pravidelně scházela u mistra Jana Čecha, který dlouhodobě provozoval hostinskou činnost.

Josef Trávníček, který v té době s přáteli v tomto hostinci posedával, byl hlavním iniciátorem a posléze také kapitánem později vytvořeného klubu SK Frymburk. Psal se rok 1947, kdy sesedlo představenstvo fotbalového klubu a rozdělili si funkce. Předsedou klubu byl zvolen Bedřich Edelmann, hospodářem a správcem Václav Vencl, jednatelem Josef Meyer a členy výboru František Bártík s Josefem Trávníčkem. Téhož roku se již mohlo začít hrát. Prvním historickým zápasem SK Frymburk se stal zápas s Loučovicemi 13. dubna 1947, dle pana kronikáře Kadouna byl zápas odehrán za nádherného počasí,

poněkud tvrdě, ale v mezích fair play. Zhruba z této doby, pochází i první dochovaná společná týmová fotografie.

První hřiště, na které chodili hrát, bylo na bývalém německém pracovišti, kde byli v roce 1945 ubytováni američtí vojáci. Po jejich odchodu sem jezdili na tábor sokolové z pražských Vršovic.

Místo pro hraní, se nedalo kvůli stanoveným podmínkám pro konání soutěží využívat. V roce 1947 se nedalo mluvit ani o synchronizovaném a pravidelném tréninku, členové se scházeli a občasně po práci hráli. Na první dresy a kopačky si museli doslova vyžebrot po vsi, aby mohli hrát zápasy pořádně.

Od sezóny 1947/48 začal hrát fotbalový tým Sokol pravidelné soutěže ve třetí třídě Jihočeské župy fotbalové. V podání frymburských hráčů, šlo o ryze amatérské výkony. Na podzim roku 1947 bylo vybudováno druhé hřiště, a to u jezu, kde frymburský Sokol zahájil organizovanou činnost. První soutěž hráli frymburští hráči ještě pod okresem Kaplice, kam obec tehdy územně spadala. Dne 8. 5. 1947 bylo fotbalovému klubu přiděleno sportovní hřiště, kde se po nějaký čas odehrávali zápasy. V roce 1948 bylo otevřeno hřiště pod mostem, kde se sportovalo až do zátopy Lipna v roce 1958.

V letech 1945-1948 byl fotbal řízený Československým fotbalovým svazem, který byl v roce 1948 nucen se přejmenovat na Fotbalový odbor Československé obce sokolské. Až od roku 1951 se začali uskutečňovat pravidelné tréninky spolu se zápasy podle systému jaro/podzim. Na základě výstavby Lipenské přehrady v roce 1952, se na počest tohoto díla přejmenoval fotbalový klub Sokol Frymburk na Sokol Lipno. V okresním přeboru se Sokol Lipno poměřil s Loučovicemi, ČSSZ Vyšší Brod, Sokolem Benešov a mnohé další.

Rok 1954 přinesl klubu nový název, a to Tatran Lipno, v tomto období se i skórovalo, i prohrávalo. V dalších letech se fotbal hrál téměř jen jako přátelské zápasy, jak mužů, tak žáků.

Od roku 1956 v rámci dětských dnů a prvního máje odehrávali frymburští žáci turnaje a dosahovali velmi úspěšných výsledků. Od ročníku 1958/59 se začaly opětovně hrát soutěže pod stejným fotbalovým systémem jaro/podzim. Tehdejší hřiště muselo být zrušeno kvůli zaplavení místa vodou na základě stavby Lipenské přehrady, zhotovitelé

měli povinnost nejen vystavět pro obyvatele v zátopové zóně nové domy, ale také zajistit občanskou vybavenost, včetně nového hřiště. Hřiště se jim však moc nepovedlo, při přeměrování se zjistilo, že byly branky výškově jinak. A tak se v roce 1962 vybuďovalo nové hřiště u hlavní křižovatky ve Frymburku i s původními kabinami. Pro frymburský fotbal začala tak nová éra, která počínala přátelským zápasem s mužstvem TJ Spartak Koh-i-noor z pražských Vršovic, který skončil smírně 2:2.

V sezóně 1962/63, ve které Frymburk ještě neúčinkoval, se hrálo jednostupňově za účasti čtrnácti týmů. Konfrontace s nejlepšími sice byla pro ty méně úspěšné přínosná, ale šestadvacet soutěžních zápasů za sezónu bylo přece jen pro některá mužstva moc. Mimo jiné bylo rozhodnuto, že bude v okrese opět dvoustupňová struktura soutěží dospělých. Do okresního přeboru bylo zařazeno deset mužstev například Spartak Velešín, Slavoj Český Krumlov, Dynamo Vyšší Brod a další. Do okresní soutěže odstartoval oddíl Frymburku pod obnoveným názvem Dynamo Frymburk. Frymburk v této sezóně skončil s pěti body poslední ze sedmi účastníků. Dle Rillicha (2017) to byla převážně doba fotbalově úsměvná, která se nedá porovnat s tou dnešní na základě kvality hřišť, zázemí, cestování k zápasům apod. Dříve se převáželi hráči nákladákem Pragou V3S, jezdili tak společně žáci i dospělí. S úsměvem ve tváři vzpomínají pamětníci, jak z nákladáku byli, tak „vydrnkani“, že jejich svalstvo bylo tak uvolněné, že nebylo nutné žádné rozcvičky.

Na jaře 1964 se Frymburk zúčastnil také okresního kola soutěže o Československý pohár. Ve skupině C se utkal postupně s těmito soupeři:

Tatran Loučovice B : Dynamo Frymburk 2:6

Dynamo Frymburk : Dynamo Vyšší brod 0:5

Dynamo Frymburk : Smrčina Horní Planá 2:2

Tři body tak na postup do semifinále nestačily.

Téhož roku se pod křídly frymburské mateřské školy dala do provozu fotbalová akademie, začaly se zde formou her s míčem učit i menší děti ve věku 3-4 let. Začala se tak postupně trénovat i mini-přípravka. V následující sezóně se toho moc nezměnilo, mužstvo Frymburku nadále hrálo nejnižší okresní soutěž, zato žáci byli mnohem úspěšnější a vyhráli skupinu B okresního přeboru.

Přelomem v historii nejen frymburského fotbalu, ale i frymburské tělovýchovy byl nástup učitele Gerharda Procházky na zdejší školu. Prvním rokem jeho působení se projevilo zlepšením vzhledu školního pozemku i obnově účasti žáků v různých okresních sportovních přeborech a soutěžích. Prioritou byl pro něj fotbal. Začal trénovat na základě svých trenérských licencí žáky i muže. V dalších sezónách se Frymburku celkem dařilo.

Na přelomu 70. let se frymburský fotbalový klub přejmenoval na FC Šumava Frymburk. V sezóně 1970/71 získal Frymburk 29 bodů, stejně jako v předešlém roce, a tak obsadili konečné čtvrté místo okresního přeboru. Cílem sezóny v následujících letech byl jasný, snažili si o postup do 1. B třídy, který jim vyšel, když v srpnu vyhráli v Loučovicích 1:0 gólem Gustava Procházky. Trenér Procházka nadále tým omlazoval o nové hráče. Na jaře roku 1973 dosáhl Frymburk na pěkné třetí místo. Nejlépe si vedli frymburští žáci, kteří vyhráli skupinu B okresního přeboru, a protože vítěz skupiny A postoupit nechtěl, stal se novým účastníkem krajské soutěže právě oddíl Frymburk. V krajském přeboru hráli žáci dvě sezóny. Frymburské mužstvo se i nadále drželo okresního přeboru.

V sezóně 1981/82 převzal po trenéru Procházce žezlo František Juhaňák. V sezóně 1985/86 byla fotbalovým svazem přichystána další reorganizace soutěží, od příští sezóny měly být dvě A třídy a čtyři B třídy. V A třídě měla zůstat mužstva pouze od čtvrtého místa, a to se Frymburku bohužel nepovedlo. Po solidní sezóně s bilancí 8-5-9, skórem 26:27 a 21 body následoval ze šestého místa sestup do 1. B třídy.

Osm let mělo Frymburské mužstvo přestávku, po této době bylo opět přihlášeno do třídy B pod vedením Otakara Mertla a Štěpána Juhaňáka. Vedení klubu začalo vyjednávat o návratu některých hráčů z Lipna a Světlíku.

Nakonec Frymburk odehrál slušnou sezónu. V sezóně 1988-89 žáci po dvou letech sestoupili z krajského přeboru. Frymburské mužstvo si zahrálo v soutěži O zlatý pohár Zemědělských novin.

V roce 1992 se ke kormidlu vrátil Jan Turcovský a ze svého angažmá si s sebou přivedl čtyři posily. Byl také zakoupen ojetý autobus, který účastníky převážel na soutěže. V roce 1996 Frymburk postoupil do 1. A třídy. Přípravka na jaře 1997 odehrála 8 zápasů. Frymburk se druhou sezónou roku 1997 překlopil do 1. A třídy vítězstvím nad

Rudolfovem. Od tohoto roku se mužstvo pohybuje mezi A a B třídou, nadále fungují týmy mládeže jako starší příprava a starší žáci, dorost.

Sezóny od roku 2000 do roku 2017 se stále pohybovaly v okresních soutěžích, vystřídali se hráči, někteří odešli, někteří noví přišli například z blízkého Slavova Českého Krumlova jako například brankář Jan Čábel. V období roku 2005 se stal králem frymburských střelců s jedenácti brankami již po čtvrté v kariéře Jan Salzer.

Od roku 2000/01 měla příprava čtyřletou pauzu v soutěži, která byla následně obnovena v roce 2005 pod vedením Jana Turcovského s Františkem Malinou. V roce 2007 žáci pod vedením Václava Svobody a Václava Liebla obsadili v A skupině okresního přeboru čtvrté místo z osmi účastníků s bilancí 7-1-6, skórem 43:26 a 22 body. Příprava skončila ještě lépe. V konečném součtu ji patřilo s bilancí 11-0-3, skórem 62:35 a 33 body třetí místo z osmi účastníků.

Rok 2007 zaznamenal historický postup do okresního přeboru B tým pod vedením R. Hartmana. V dalších letech byl po nějaké době obnoven dorost, ale bohužel jen na jednu sezónu. Chlapci měli problém se na zápasy scházet v dostatečném počtu. V období roku 2010/11 se v klubu začali objevovat i dívky. Postupem času začala spousta žáků odcházet, nejbližší to bylo do Českého Krumlova. B mužstvo se pohybovalo ve spodní polovině tabulky okresního přeboru, tam také zůstalo. V roce 2014 se frymburští žáci kvůli nedostatku hráčů premiérově přihlásili do okresního přeboru 7+1. V období roku 2017 se žáci spojili s fotbalovým klubem FC Lipno, pod vedením trenérů Stanislava Matuše a Josefa Krátkého. (Rillich, 2017)

Aktuálně je předsedou fotbalového klubu ve Frymburku pan Ing. Václav Čábel, který dříve působil v krumlovském fotbalovém klubu, mimo ČR i v Rakousku, a nyní působí jeden rok.

Jak vidí Václav Čábel svůj klub? *„Aktuálních členů je zhruba sto, polovina jsou děti, zhruba 53 dětí a ostatní jsou členové neaktivní. Základ klubu je složen z minipřípravky od 4 let, přípravy, žáků, dorostu a mužstva. Každý tým má své trenéry, celkem 9. Jednotlivé týmy spolupracují i s okolními fotbalovými kluby, spojují se děti nebo mužstvo, buď s Lipnem nebo s Horní Planou. Fotbalový svaz umožňuje spojit dva odlišné týmy do*

jednoho. Tyto jednotlivé týmy jsou však registrované pod svým klubem. Důvodem je například malý počet dětí.

Minipřípravka – Fotbal formou hry.

Přípravka – Trénují se základní věci jako je zpracování, vedení balónu, základní fotbalové dovednosti, které se rozvíjejí po žáky a dorost. Tréninky probíhají 2x v týdnu a o víkendech.

Dorost a žáci – Je kladen důraz na fyzickou zdatnost, pozornost se zaměřuje na střely, míření, přihrávky, techniku, rozvíjení taktického myšlení ve fotbale. Tréninky jsou 3x týdně, trvají obvykle hodinu a půl až dvě hodiny.

Je to takové minimum, v profesionálnějších klubech zaměřených více na ten sportovní fotbal se čas strávený tréninky prodlužuje.

Fotbalová sezóna zápasů a soutěží, probíhá od jara do podzimu. Koncem března se začíná a ukončuje se sezóna v půlce června, následuje 3 až 4týdenní pauza a začínají tréninky. Ty probíhají od poloviny srpna do půlky listopadu, poté začínají tréninky začátkem února. Mezitím chodí hráči do haly si alespoň zahrát fotbal.

Zápasy: Přípravka má 20–25 zápasů za sezónu. Soutěží v základní skupině v obecním kole, kde podle umístění hrají o místo v první skupině nebo druhé a tak dále. Úspěchy mužstva jsou horší, umísťují se okolo 8. - 9. místa. Jedním z důvodů může být dlouho nezpracovaná mladá posila. Dorost hraje krajskou soutěž, žáci a přípravka hraje okres. Z nedávných úspěchů letošní jarní sezóny: Dorost hrál o druhé místo, žáci hráli o první místo, měli nejlepšího žáka v žácích a jednoho v přípravce. Ve výběru v okrese měli 4 nebo 5 hráčů, což je na naše poměry chvályhodné.

Dále jako klub pořádáme sportovní hry, které uskutečňují první týden v srpnu. Všechny věkové kategorie se sejdou a hrají turnaje, nohejbal, dětské soutěže pro nejmenší a zapojuje se i Jana Toušková, která prezentuje baby-tenis.“

A co finanční stránka? „Fotbal Frymburk je registrovaný pod FAČR (Fotbalová asociace České republiky). Dotace čerpáme z národní sportovní asociace, dále z Jihočeského kraje, část z obce, dále z NSA (Národní sportovní agentury), která sponzoruje jen děti do 11 let. Klub je rozdělen na registrované jednice a neregistrované. Příspěvky od žáků činí 600 korun za rok, 50 korun za měsíc. V neposlední řadě se Městys Frymburk stará

o celkovou správu fotbalového areálu. Údržbu provádí klub sám, stojí okolo 250 tisíc ročně. 300 tisíc korun dostává formou dotací, které pokryjí část nákladů. Další finance jsou spojené s cestovním příkazem a činí okolo 45 tisíc za rok. Sponzoři přispívají okolo 100 tisíc za rok.“

6.4 Lyžaři Frymburk, z. s. (Atletiko Frymburk)

Klub atletiko vznikl už v 80-90. letech minulého století, jmenoval se Lyžaři-běžky Frymburk, založený lyžaři z Frymburku. Později se klub přejmenoval na oficiální název lyžaři Frymburk, zapsaném ve spolku. Označení atletiko mají jako neoficiální název, takzvanou přezdívku, avšak název nosí napsaný i na dresech. V atletiku je přes 40 členů. Tým je složen převážně z dospělých, ale vedou k danému cíli i své děti.

Rozhovor s panem Ing. Martinem Řezáčem:

„Aktivity zahrnují dvě hlavní sezóny. V zimě se členové klubu věnují běžkám, lyžím a v létě cyklistice, in-line bruslení a turistice. Všechny sporty provádí především na rekreační bázi. Mimo sportovní aktivitu se staráme i o úpravu běžkařských tratí, celkově se jedná asi o 17 kilometrů dlouhých tratí. Od Městyse Frymburk máme k dispozici rolbu a skútr, kterým tratě upravujeme, o celkovou údržbu a tvorbu se staráme jako spolek. Dva řidiči sněžné rolby pravidelně upravují tratě, a to několikrát do týdne. Rolba dokáže terén upravovat již od 15 cm sněhu. V sezóně cyklistiky se staráme i o tzv. singl-traily pro horská kola, jedna trať je na frymburské Martě a druhá na frymburské Cihelně. V rámci cyklistiky jezdíme vzdálenosti okolo 50 km, aby to všechny věkové kategorie mohly zvládnout.

Hlavním smyslem spolku je hlavně společenský záměr, máme však i závodní ambice. Dříve jsme pořádali více výletů i mimo okolí Šumavy a dále až do zahraničí, avšak podmínky se některým členům klubu změnily, např. z důvodu narození dětí. Skupiny se dělí na skupinu starších, která jezdí už bez dětí, a skupinu dospělých s dětmi. Náklady za poslední sezóny jsou v řádech několika tisíc, sponzoruje je hlavně městys Frymburk, další náklady spojené s výbavou si hradí každý sám za sebe.

Klub pořádá mimo jiné i závody, a to jak v zimní, tak letní sezóně. V zimní sezóně lyžařský závod nesoucí název „Frymburská stopa“. Tato událost je otevřená široké veřejnosti,

probíhá v sobotu, kdy jsou závody pro dospělé a v pátek, místo výuky, pro školáky z místní školy i okolních škol. V létě pořádají tzv. „Frymburskou šlapku“ a ta je určena především pro děti, zapojuje se kolem stovky dětí.

Spolupracujeme i se Spolkem Zdravý Frymburk, z. s., pořádáme dohromady například cyklovýlety pro širokou veřejnost do Třeboně a jiné.

Každý člen by měl mít základní dovednosti a znalosti daného vykonávajícího sportu, měl by umět zacházet s každým sportovním náčiním, které mu je k dispozici pro daný sport. Pokud by však přišel nový člen úplně neznalý daného sportu a vybavení, ostatní členové mu podají důležité informace a průpravnou část daného sportu.“

6.5 VBK Lipno – Veslařský klub v Lipně nad Vltavou

Tento klub založil v roce 2017 Václav Chalupa, který je bývalým českým reprezentantem v závodním veslování. Od roku 2012 je držitelem prestižní ceny Thomase Kellera za celoživotní přínos veslování.

Organizátoři Ria Lipno roku 2016 oslovili veslařský svaz spolu s panem Václavem Chalupou, zda by se akce nechtěli účastnit a vytvořit stanoviště s veslařským oddílem v olympijském městečku. Pan Chalupa pochází z Jindřichova Hradce a chtěl se přesunout na Lipno. Jelikož se věnuje veslování již dlouhá léta, líbil se mu koncept, začít veslování i jako klub právě v Lipně nad Vltavou. I když říká, že veslování jako takové pro Lipno není vzhledem k povětrnostním podmínkám. Dále zmiňuje, že veslaři potřebují mít vodu klidnou, převážně pro soutěžní veslování. I tak to pro něj byla výzva, vyzkoušel to a uchytil se.

Rozhovor s Václavem Chalupou:

„S prvními začátky jsem zjistil, že se na Lipno hodí více lodě na moře, lodě jsou širší, stabilnější a mohou tak veslovat za jakýchkoli podmínek. S postupem času jsem také přišel na to, že kvůli ne úplně velké rozsáhlosti obyvatelstva Lipna nad Vltavou veslování nebude na úplně takové klasické klubové úrovni, ale spíše rekreačního rázu. Avšak má své stálé rekreanty, okolo 10 jedinců, kteří se chodí sportovně odreagovat a pořádně si zaveslovat, řekněme pravidelně. Dále pak klub navštěvují převážně turisté. Náš klub je

spíše takový turistický klub než klasický. V klubu je i pár jedinců, kteří jezdí s rodiči a já v nich vidím určitý potenciál pro závodní veslování, zkouším pak rodiče nasměrovat, zda by to viděli pro aktivní sportovní veslování. Dříve jsem občas jezdíval i se dvěma sportovkyněmi na závody.

Za ta léta na Lipně jsem dokázal vytrénovat i jednu opravdu úspěšnou závodnici. Začala trénovat v 17 letech, pochází z Českého Krumlova, později studovala i v Americe na univerzitě a nyní závodí ve veslařských závodech Oxford – Cambridge závody mezi univerzitami, je to jeden z nejslavnějších závodů na světě.

Tréninky probíhají víceméně celoročně, trénuje se převážně na Lipenském jezeře. Ale za nepříznivých podmínek počasí či v zimním období trénuji s edukanty na veslařských trenažérech.

Průprava veslování vypadá takto: V první řadě je důležité se naučit veslařský pohyb, tam je důležitá koordinace pohybu, technika, práce s vesly. Důležitý je mít cit pro tento sport, mít cit pro vodu a chování v ní. Dalším elementem je fyzická kondice, veslování je vytrvalostní sport, takže je důležitá jak vytrvalost, tak i síla, což je mezi sebou vzájemnou kontraindikací. Při pohybu musí hodně svaly okysličovat, pohybují se tak na hranici aerobního a anaerobního prahu. Například u té nejmenší disciplíny, závod trvá kolem 7 minut, pak nejrychlejší disciplína 5 a půl minuty. Hodně se přirovnává výkon k běhu na 800 metrů. Je to vysilující a náročné, takže je potřeba učit se a pracovat s vytrvalostí i silou.

U dětí jde spíše o vytrvalost, aby zvládly dobře prodýchat daný pohyb. V dnešní době spousta lidí nekompromisně angažuje své děti do velkých a náročných výkonů, avšak není to dobře z důvodu jejich možného poranění a znemožnění provádět nadále kvalitně daný sport. Ze strany klubů jde to hlavně o komerční zájem, otázku dotací apod. Nejideálnější věk je nejméně okolo 11 let, to je ta nejnižší kategorie.

Jezdí za mnou na Lipno skupiny dětí i z jiných klubů, například v rámci soustředění. Provádím s nimi cvičení a různé sportovní disciplíny. Jedna z nich se nazývá beach sprint. Uvažuje se, že by se tato disciplína mohla dostat i na olympiádu. Je to o tom, že lodní četa vyběhne z pláže v určité vzdálenosti, na ně u lodě čekají jejich asistenti, kteří zajišťují

lod', pomáhají jim nasednout do lodě, lodní četa vyrazí, jedou 300 m, obeplují kolem bójky, musí dojet zpět a z lodě pak musí doběhnout zpátky na pláž.

VBK Lipno disponuje moderním technickým vybavením a lodním parkem jak pro tradiční veslování, tak pro veslování příbřežní. Lodní park se skládá z lodí pro rekreační a volnočasové veslování, jsou to flotily čtyř mimořádně stabilních a odolných veslic LiteSPORT 1X, jsou vhodné jak pro veslování na klidné vodě, tak ve vlnách.

Design trupu lodi, navržený lodním architektem Samem Manuardem, zaručuje mimořádný skluz a snadnou ovladatelnost, kterou si užijí jak naprostí začátečníci, tak zkušení veslaři. Pro pokročilejší veslaře, kteří umí pracovat s maximální rychlostí a skluzu lodi nabízí lodě typu Lite RIVER L, stejně jako na plnohodnotně závodním skifu Roseman. Na závodní příbřežní veslování a pro přípravu týmu, či jednotlivců disponuje klub vybavením splňujícím požadavky směrnice FISA (Mezinárodní veslařská federace), konkrétně veslicemi pro kategorii „solo“ LiteRACE 1X a Swift Racing a „double“ Swift Racing. Lodě na příbřežní veslování váží 35 kg, závodní mají 15 kg.

Se svým klubem působím hodně i v rámci sportovních akcí v okolí a včetně Lipna nad Vltavou, například významně účinkuji na známém Sport Festivalu Lipno, který se koná od půlky do konce srpna. Vedu lidi průpravou veslování a loděmi k tomu určenými, ukazují jim, jak se pohybovat, jak veslovat apod. Jezdím s nimi i krátké jízdy, někdy i závody. Jednou se povedlo v rámci právě zmíněného Sport Festivalu Lipno vyjet až do Horní Plané, konkrétně do Nové Pece, odkud jeli zhruba 40 km až na Lipno.

Na veslařský klub nám přispívá veslařský svaz určitou menší částku, z toho důvodu, že klub není zas tolik koncipován jako závodní klub. Lekce a jednotlivé tréninky jsou zpoplatněné. Cena za lekci veslování se pohybuje okolo 700 korun za hodinu, za dvě osoby 1 000 korun za hodinu. V klubu působím sám, nemám k sobě nikoho dalšího. Do budoucna bych chtěl více klub otevřít veřejnosti a rozšířit koncept, více se pro klub angažovat.“

6.6 Aqualung club Frymburk – klub sportovního potápění

Klub sportovního potápění zakládal bratr Miloše Boháče v roce 1982. Miloš Boháč začal v klubu působit v roce 1987, udělal si potápěčské kvalifikace, až po tu nejvyšší a začal se naplno potápění a výuce věnovat.

Klub mají v rozšířené působnosti. Do klubu jezdí potápěči jak dospělí, tak děti, z širokého okolí. Děti mají celkem dost, takže dělají výcviky pravidelně, v letní sezóně mají různá soustředění. Například tohle léto trávili v lomu u Slověnického mlýna, který je prý výhradně využíván jen potápěči, jezdí tam celkem často, protože je to jediné nejbližší místo, kde se podle Miloše Boháče skvěle potápí.

Rozhovor s Milošem Boháčem:

„V zimní sezóně jezdíme na výcviky do krumlovského bazénu, kde se trénuje jak fyzická zátěž, plavání, tak základy potápění. Dále jezdíme do Českých Budějovic na tzv. hloubku, potápíme se v oblasti skokanských můstků a trénujeme hloubku potápění. V neposlední řadě jezdíme do Prahy do Česlic. Výcviky probíhají jednou týdně. S potápěním v bazénech začínáme již v říjnu a ukončujeme v dubnu. V té době probíhají i potápěčské závody. A po tomto období, probíhají výcviky převážně venku. Alespoň jednou do roka jezdíme i na soustředění k moři. Závody se odehrávají buď na řece, kde se plave podél proudu s ploutvemi, nebo v klasickém bazénu, kde se účastníme i vyloženě plaveckých závodů, pak i těch potápěčských. Jezdíme také na závod, který je nejvyhlášenější na jihu Čech, jmenuje se Rožmberská ploutev, jsou to převážně disciplíny v tzv. ploutvovém plavání.“

V klubu působí 10 instruktorů jak pro děti, tak i pro dospělé, tyto dvě kategorie mají výcviky oddělené. Některé děti začínají s potápěčskými lekciemi přibližně od 3 let, trénink je především o pozorování, sjednocení, seznámení se s vodou, instruktoři je vycvičují tak, že se vody nemusí obávat, proto lekce probíhá v podobě vodních her a dětského potápění, například potápěním pro daný předmět. U dětí je velmi důležitá pravidelnost. Výcvik v bazénu všeobecně trvá zhruba hodinu a půl, u dětí trvá samotný výcvik cca 10–15 minut, pak už je to jen formou hry.

Potápěčské skupiny jsou rozděleny do 3 kategorií, začátečníci, střední a pokročilí. Celkově je asi 40–50 edukantů. Miloš Boháč vysvětluje, že účastníky klubu netrénují na vrcholné sportovce, spíše na základě záliby: *„Při potápění je důležité brát ohled na*

celkový psychický stav. Při potápění hlavně o sebeovládání, kdo neumí sám sebe ovládnout, tak pod vodu nemůže. Jakmile by nastoupila panika, tak by se člověk mohl utopit. V první řadě se trénuje sebereflexe, už u těch dětí to začíná formou dechových cvičení, kdy se s dýcháním učí pracovat pod vodou. Člověk nemusí dýchat minimálně 3 minuty. Pocitová nutnost nadechnutí je po 15 vteřinách, avšak učí se s tímto časem pracovat a eliminovat jej, protože to není potřeba, jenom si tím člověk pěstuje vůli. Dýchací centrální soustava funguje na základě přebytků oxidu uhličitého, ne na nedostatek kyslíku. Tudíž se pokouší uvědomit si, jak správně zpracovávat a uchovávat co nejvíce oxidu uhličitého. Velkou výhodou při potápění je objem plic u člověka.

Co se týká potápění po fyzické stránce, je zapotřebí, aby dotyčný potápeč byl schopný zvládat nápory vody, například při takovém potápění v moři je hodně znát síla proudu a vln. Takže je důležité, aby měl jedinec sílu a dokázal se s vodou sehrát či ji do konce zdolat. Důležité je se naučit i s kyslíkovou bombou, každý má svoji danou spotřebu. Jedna náplň má spotřebu zhruba půl hodiny, záleží, jak se s ní pracuje a jak často nádech člověk potřebuje.

Důležitá součást výcviků jsou i kurzy první pomoci, kdyby nastala situace, že někdo přestane dýchat. Pak je důležité, aby se krevní oběh zase do 3 minut obnovil. Procvičuje se celkový záchranný program, jehož součástí je i používání aplikace záchranka. Pár jedincům z účastníků kurzu se povedlo několik lidí zachránit, ať už to byla asistence u dopravní nehody, či přímo při plavání v moři.

Klub blízce spolupracuje i s červeným křížem, tudíž výcvikový program rozšířili právě o první pomoc a program záchrany člověka ve všech možných situacích. Výcvik se zahrnuje již od nejmenšího věku, aby děti dokázali alespoň pomoc přivolat apod.

Jak řešit strach? Na to má Miloš Boháč jednoduché vysvětlení: „Každý by měl mít strach. Kdo nemá strach, ten dělá chyby. Každý by měl mít z vody a bytím pod ní tzv. respekt, a to i z přírody okolo nás, ve které jsme pouze hosty, a to právě i ve vodě. Když děti trénují sebeovládání i po psychické stránce, velice se jim to později hodí i v životě. Ti, kteří u nás prošli několika výcviky, jsou celkem úspěšní lidé. Například jsem měl žáka, který přišel a byl ustrašený, neměl sebevědomí, z dětství si nesl těžké životní situace, jako je například rozvod rodičů apod. Jakmile prošel výcvikem, snažil pak přeplavat prvních 50 m pod vodou. Celý bazén tleskal a z tohoto chlapce byl od té doby jinak přemýšlející jedinec.

Získal sebevědomí, a nakonec úspěšně vystudoval vysokou školu. Pro děti to má opravdu velký potenciál, učení se samo se sebou a sebeovládání. Samozřejmě hraje i velkou roli kázeň, kterou děti prochází na soustředěních a potápěčských táborech, na které, jezdí v letní sezóně.“

Co se týká financí, tak ty jsou převážně z dotací, nejprve se klub přihlašoval do různých akcí a projektů, teď mají hlavní základní programy od národní sportovní organizace, dále od Jihočeského kraje a od městyse Frymburk.

Klub mimo hlavní program potápění pořádá i jízdy na raftových lodích, kdy dvakrát v roce „vyrazí“ na tzv. vodu. Někteří z členů klubu dříve jezdily rafting po celé Evropě i formou závodů.

6.7 Yacht Club Lipno nad Vltavou

Tento klub založil pan Ing. Zdeněk Zídek v roce 2006, který je aktuálním starostou obce Lipna nad Vltavou. Zdeněk Zídek se už od útlého věku věnoval jachtingu a vodním sportům. Když začal působit v obci jako starosta, jeho záměrem bylo zde vybudovat zázemí, které mělo poskytovat všeobecné možnosti pro občany, ale i lidi, kteří by přicházeli za tímto účelem. Je zde k dispozici klubovna, tělocvična, šatny, sprchy, dílny, sklad lodí, a mnoho dalšího. Členové klubu mají k dispozici zdarma veškerou výbavu od neoprenů až po lodě a vybavení. Klub disponuje širokou škálou sortovního vybavení, motorovým člunem, potřebným vybavením pro jachting a další vodní sporty. K zapůjčení je k dispozici i kajak, veslice, SUP/paddle board, plachetnice, dračí loď nebo surf. Tomuto zázemí dal název Loděnice.

Rozhovor s Ing. Zdeňkem Zídkem:

„Klub je součástí prostoru Loděnice Lipno, který je skvělým zázemím pro celkový jachetní oddíl a širokou škálu vodních sportů. Jachtařské kurzy jsou zde pořádány za spolupráce společnosti ProYachting, jachtařskou školou pro dospělé i mládež, kteří mimo jiné pořádají i dětské jachtařské tábory, soustředění, a umožňují pronájem plachetnic RS Sailing. Jachtařský oddíl je určen zejména dětem, které najdou ve vodních sportech nejen zábavu, ale také smysl pro týmovou práci a odvahu soutěžit. Je určen dětem všech věkových kategorií. Děti jsou seznamovány s pravidly jachtingu, znalostmi ze světa lodí,

moří a zeměpisu. Děti trénují i závodění na plachetnicích a zlepšení své celkové fyzické a motorické dovednosti.

V oblasti rozlehlého lipenského jezera, jsou široké možnosti využití jachtařských zkušeností. Na Lipně každoročně probíhá řada jachtařských závodů, kterých členové klubu pravidelně zúčastňují. Mezi tradiční akce již řadí závody "O pohár starosty", "Velká cena YC Lipna", "Borůvková regata", "Lipno Marathon", "Lipenský kotrmelec". Yacht Club pravidelně pořádá Mistrovství ČR v lodních třídách RS Feva, RS700 a RS100. Bezpečnost je zajištěna proškolenými trenéry a místními záchranáři.

Byl to můj sen, vybudovat v této lokalitě takovýto klub vodních sportů. Ze začátku přicházelo do klubu hodně lidí, z větší části děti, např. okolo 30 dětí. Tak obrovský zájem, nás zaskočil. Bylo krásné pozorovat, jak jsou děti nadšené, celkově neměly dosud takové místo, kde se mohly takto angažovat. Postupně však začalo množství dětí upadat, až do takové poloviny stálých zájemců, kteří pravidelně klub navštěvovali a trávili v něm spoustu času. Někteří zde trávili i celé víkendy, a využívali prostor tělocvičny na přespání. Z tohoto klubu vzešla i velmi talentovaná Nikola Staňková, která se stala světovou závodnicí, ale i trenérkou jachtingu. Je tak jediným, ale pořádným úspěchem tohoto klubu. Tato generace stálých účastníků se postupně rozpadla. Nedařilo se obměnit předchozí účastníky za nové. Jistou dobu klub zažíval tzv. odmlku.“

Nyní je zde stále k dispozici původní zázemí, avšak s rozšířenějším konceptem nabídky sportů. Ing. Jan Myslík trénuje děti jachting, a nyní vede klub jachtingu. Své zázemí má zde i pan Václav Chalupa s vedením veslařského klubu. Dále jezdí do loděnice cvičit i skupina závodníků s dračími loděmi. V období jara, začátkem května, zde probíhají i velkolepé závody dračích lodí.

„Jachtařský klub dříve pořádal i 5–6 závodů do sezóny, na které se sjíždělo zhruba okolo 60 lidí. Byly tréninky 2x týdně i víkendy. V klubu působili kromě mě další 3 trenéři, ze začátku bylo těžké nápor dětí zkorigovat. Před 22 lety jsme začali pořádat Lipenský maraton jachtingu spolu s Davidem Křížkem a Karlem Bauerem, který byl dříve prezidentem jachtařského svazu. Mělo to být takovým zahajovacím aktem jachtařské sezóny. Dodnes maraton každoročně pořádáme.“

Co se týká nákupu lodí a vybavení, vše ze začátku nakoupil Zdeněk Zídek sám za své peníze. Tehdy nebyli žádní sponzoři, s postupem času pár sponzorů přibýlo.

Nyní je klub registrovaný u svazu jachtingu.

6.8 Spolek Zdraví Frymburk, z. s.

V roce 1999 vytvořilo představenstvo Frymburka spolek Lipno-Dunaj, do kterého patřilo široké okolí Lipenska až po zahraničí. Před teprve několika lety, zhruba 5–6 lety přejmenovaly název na Spolek Zdraví Frymurk.

Základním účelem a hlavní činností Spolku Zdraví Frymburk, z. s. je sdružovat zájemce o rozvíjení tvůrčí, kulturní a sportovní aktivity v regionu a vytvářet podmínky pro rozvoj těchto aktivit. Tento spolek organizuje kulturní i sportovní akce, podporuje aktivní, tvůrčí činnost svých členů v kultuře a sportu, dále podporuje místní regionální i mezinárodní kulturní a sportovní akce a spolupracuje s dalšími právníckými i fyzickými osobami z oblasti kultury, sportu, samosprávy i státní správy. Statutární orgán spolku je kolektivní, je tvořen výborem spolku, který je složen ze 60 členů. Předsedou klubu je Martin Nekola.

Rozhovor s Martinem Nekolou

Martin Nekola líčí činnost spolku: *„Co se týká kulturní stránky, pořádáme vyhlášené Frymburské slavnosti, dále různé soutěžní akce v rámci občanů městyse, jako například Frymburská brambora, Keltský telegraf, výstupy na Martu, Bartolomějskou pouť, Frymburskou desítku a další.*

Po stránce sportovní pořádáme různé cyklovýlety, pěší túry, běžkařské túry, vodácký maraton. Většinou jsou to výlety na celý den, některé jsou stálé, opakují se každý rok, některé se plánujeme individuálně.

Pomáháme například i ostatním klubům v městys Frymburk pořádat sportovní akce a hledat další příslušníky, účinkující a další sportovce, kteří by se zapojili. Dříve, když v městysi Frymburk nebyli žádné zmíněné kluby, jako například klub FČAS, Atletiko s. r. o., pořádal veškeré akce spolek Zdraví Frymburk z.s., nyní jsme to přenechali již zmíněným klubům. Jsme tzv. stromem, ze kterého rostou další větve. Dříve jsme to byli

právě my, kdo pořádá například maškarní bály, dětské dny, pohádkové cesty lesem a mnohé další.

Spolek disponuje výbavou, kterou využíváme ve svůj prospěch, či ji poskytujeme ostatním organizátorům a pořadatelům akcí, nebo ostatním klubům. Jedná se o lavice, stoly, technické stany, pódia, elektroniku, zvukové aparáty aj. Pokoušíme se vždy udělat alespoň jednu akci do měsíce.

Spolek se pravidelně schází v rámci vytváření a plánování dalších akcí, dále komunikuje prostřednictvím internetových stránek zvaných Facebook, na kterých uveřejňujeme akce, plán i čas akcí a mohou se zde všichni zapojit. Tato stránka disponuje i jako tzv. reklama pro zájemce. Plánované a stálé akce máme zapsané v tzv. kulturním kalendáři, vydávaný městysem Frymburk, kde jsou rozepsány na celý rok.

Aktualizované akce zapisujeme i do Frymburského zpravodaje. Do budoucna máme v plánu v průběhu 5 let konat mistrovství v jízdě na kolečkových lyžích. Dostali jsme na tuto činnost grant.

Klub čerpá finance v rámci dotací od ministerstva kultury, z příhraniční správy aj. Ostatní finance, které potřebujeme například v rámci výletů a túr si hradí jedinci a členové spolku sami. Členové spolku se dělí na starší představenstvo a mladší, respektive na jejich děti, kteří se také aktivně zapojují a organizují si své mládežnické akce, do kterých se starší příslušníci neangažují.“

6.9 Jachetní klub Černá v Pošumaví z.s.

Střípky z historie jachetního klubu

Rozhovor s Františkem Vachelem:

„Roku 1960 kdy bylo úspěšně dokončeno vodní dílo Lipno, největší plocha v České republice, které bylo zpočátku rájem rybářů, se na lipenském jezeře začalo objevovat čím dál více plachetnic a lodí. Od roku 1962 byl na Lipně každoročně pořádán jachetními kluby z Č. Budějovic, Prahy a Neratovic dálkový a okruhový závod s názvem Modrá stuha Lipna až do roku 1972, kdy pořadatelství převzal později Jachetní klub Černá v Pošumaví.

Tato lokalita je převážně velkým útočištěm chatařů a vodních sportů celkově. Místní chataři, kteří si vyrobili své lodě, se začali na jezeře postupně objevovat okolo roku 1969.“

Nemalá skupinka 12 nadšených jedinců pro jachetní sport se pravidelně scházela na společné jachtaření, byla to skupina přátel, kteří se postupně seznámili právě v oblasti Lipenského jezera, mezi nimi byl i František Vachel, který mi příběh vypráví: „*Kdo a kdy první plachtil na vodě Lipenské vodní nádrže se dnes už nedá zjistit.*

Sportovní a závodní jachting zde začali především jachtaři z Č. Budějovic, Prahy a Neratovic, ale i z dalších větších měst. Přibližně od roku 1963 se každoročně jezdily na vodě přehradního jezera pohárové a mistrovské závody, jejichž pořadateli byly kluby právě již výše zmíněných měst. Těch 12 zmíněných jedinců, kteří zde v Černé v Pošumaví aktivně působili v rámci různých profesí a okolností, přišli s nápadem založení jachetního klubu a výstavby loděnice. V roce 1970 padl návrh plánu loděnice a zřízení zázemí a pozemku. V květnu 1971 proběhlo jednání, na kterém jim obec poskytla první plán území pro výstavbu jachetního klubu.“

Následně byl ustanoven výbor pro zajištění kompetencí pro další jednání. Předsedou byl Karel Smetana, jednatelem pro založení klubu Josef Šincl, František Vachel byl jednatelem pro projekty, projednávání a přípravu stavby, sportovní činnost měl na starost Vladimír Reiser, hlavním členem výboru byl Mirek Dvořák, a dalšími členy byly například pan Josef Tomek, Bohuslav Klíma, Jaroslav Mareš, Jiří Krutský a další.

„Abychom mohli fungovat jako klub, museli jsme se zaregistrovat. Chtěli jsme to provést jako jachetní klub, ale dříve to ČSTV uznával jen jako tělovýchovnou jednotu a k tomu musely být vytvořeny 2 oddíly s odlišnými sporty. Na základě těchto podmínek jsme byli zaregistrováni jako Tělovýchovná jednota Černá v Pošumaví oddíl Jachetní klub a druhý oddíl pod názvem ZRTV – Základní rozvoj tělesné výchovy, který měly na starosti manželky tehdejších členů jachetního klubu a prováděli zde různá rekonvalescenční cvičení a jiné. Na základě dohody s ČSTV byly majetkově a ekonomicky samostatnými subjekty. Finance pokrýval zčásti svaz, a především je podporovala obec, jiné prostředky, na které finance nevystačily, si členové hradili sami.

V roce 1972 se klub rozrostl na 40 členů. Zkušený jachtař František Postl s Karlem Smetanou a Miroslavem Dvořákem založili družstvo mládeže, ze kterého vyrostli úspěšní

jachtaři jako je František a Jana Postlovi, Josef Vladyka, Petr a Pavel Dvořákoví, Jana a Karel Smetanovi a další. Dále jako oddíl provedli další důležité opravy pozemku a díky finančním prostředkům obce, a „akci Z“ od ČSTV, vybudovali v sousedním kempu sociální zařízení, které bylo využíváno při soutěžích a pořádaných závodech, a především mistrovství ČSSR. Zmíněné mistrovství pořádali za pomoci Krajského svazu jachtingu a Jachetního klubu pozemních staveb Č. Budějovicích. Závodilo se ve třídách FD a F dospělí a dorost.

Koncem července roku 1973 jsme měli výstavbu loděnice zcela hotovou. Téhož roku v období srpna bylo jachetnímu oddílu v Černé v Pošumaví svěřeno technické zabezpečení na pořádání Mistrovství Evropy. To bylo pro klub poctou. Mistrovství Evropy ve třídě 420 se konalo v jubilejním roce československého jachtingu k 80. výročí pod záštitou předsedy ČNR E. Erbana, pod patronací Jihostroje, JIP a OP Šumava ve dnech 16. – 27. 7. 1973. Vzhledem k perfektnímu zabezpečení a povětrnostním a slunečným podmínkám se Mistrovství Evropy vydařilo a bylo velice kladně hodnoceno z hlediska sportovního i společenského.

ME se zúčastnilo celkem 241 jachtařů ze 14 států, ve třídě junioři, ženy a muži. Velkou propagací Lipna byl mimo jiné i závod Modrá stuha, který pořádali den před Mistrovstvím Evropy, plulo se od Lipenské přehrady až do Černé v Pošumaví, téhož závodu se účastnili účastníci i Mistrovství Evropy. Koncem roku 1973 jsme se věnovali dokončujícím pracím na loděnici a areálu jachetního klubu. Zima 1973-1974 byla věnována stavbě závodních lodí, a to hlavně třídy F, FD, Optimist a nákupu starších lodí.

Od roku 1975 do roku 1991 byla každoročně pořádána řada vrcholných závodů a členové klubu se zúčastňovali závodů v okruhovém jachtingu, regat kajutových plachetnic a dalších. V roce 1976 v poháru jihočeského kraje ve třídě Cadet zvítězila posádka P. Dvořák – P. Dvořák, K. Smetana – J. Smetanová třetí. V roce 1978 bylo vytvořeno nové mládežnické družstvo, které úspěšně navázalo na mládežnický jachting klubu. Zavedly se pravidelné tréninky a začaly se pořádat 14denní soustředění mládeže s kluby ze Slavoje Vyšehrad a KIN Č. Budějovice. Ze začínajících, ale i nově příchozích příslušníků, vzešla řada špičkových závodníků, příkladem byl Přemysl Vycpálek, který byl od roku 1976 několikanásobný mistr republiky v lodní třídě Optimist a František Postl ve třídě Fin roku 1978 se stal mistrem republiky a byl na 4. místě na juniorském Mistrovství Evropy.

Po této době již začal „vyhrávat“ spíše materiál a vybavení, které si mohl závodník dovolit a koupit, a ne kvalita závodníka samého. Z finančních důvodů tak skončila řada závodníků.

Koncem 70. let byla do klubu přijata řada zájemců o windsurfing, který byl v té době velmi populární. S nástupem Windsurfingu byly do jachetního klubu přijaty dvě skupiny surferů z Č. Budějovic a Strakonice, kteří se zapojili do činnosti klubu. Již v roce 1977 pořádali závody v tomto novém odvětví jachtingu, ve kterém startovali i noví členové. Pořádali se kurzy CKM v Jachetním klubu a zájezdy do Jugoslávie. Díky velkému zájmu a nárůstu členské základny, jejíž počet přesáhl sto, bylo v roce 1984 rozhodnuto o stavbě druhé loděnice a ubytovny se sociálním zařízením. Roku 1991 znamenal odchod části členů, kteří se začali věnovat plně podnikatelské činnosti, ale vlastní činnost klubu nadále pokračovala. Byla navázána spolupráce s jachtaři ze sousedních zemí, která stále úspěšně pokračuje. Téhož roku byla založena Hladinová záchranná služba, která poskytuje servis a ochranu při pořádání závodů.

I nadále byly pořádány vrcholové závody v roce 1994, například MS Vaurien, v roce 1998 ME FB, MS Pirát, a dále v roce 2011 MS Splash a 2013 ME třídy Pirát. Mimo jiné se účastníci zúčastňovali okruhových a kajutových závodů v zahraničí, v tuzemsku, a to i na námořních regatách. Příkladem úspěšných účastníků je Bára Vachelová, Ondřej Vachel, kteří získali ve třídě Optimist několik titulů mistra republiky.

Klub poskytuje mimo jiné pro jachtaře lodní služby, jako je spouštění lodí jeřábem, zimní uložení lodí a vybavy aj. Neustále investujeme do údržby klubu a vylepšení zázemí, nadále podporujeme činnost členů klubu v oblasti pořádání závodů, závodění a zajišťujeme zvyšování kvalifikace jak členů klubu, tak rozhodčích.“

Aktuálním předsedou je pan Ing. Michal Lojka. Hlavně se zabývá předsednictvím klubu, tréninky jachtařského klubu vede jen se svými vlastními dětmi. Jachtařský klub v Černé v Pošumaví trénuje převážně jen děti.

Rozhovor s Ing. Michalem Lojkou

„Co se týká tréninků jachtingu pro děti Jachtařský klub funguje hlavně na spolupráci rodičů dětí, kteří na tréninky jezdí pravidelně, rodič je má na starost až do chvíle, než si je na dané lokalitě, na které se trénuje, převezme daný trenér. Platí to především

na závodech, které bývají z velké části dvoudenní. Rodiče mají nad dětmi veškerou svou kontrolu, do doby, než je takzvaně předají trenérovi na vodu. Jachtařský klub na všechny závodní akce vozí lodě, motorový člun, lodní pomůcky a náčiní, a jiné, respektive kompletně zajišťuje veškeré možnosti pro to, aby se mohli konat závody, což není poměrně jednoduché, proto potřebují, aby se rodiče s dětmi aktivně zapojili do ubytování s dětmi, zajistili zázemí a individuální výbavu.

V klubu probíhají tréninky především o víkendech a v období prázdnin. V klubu působí okolo 4 trenérů. V klubu probíhají tréninky pouze mládeže. Jejich smyslem je výchova dětí ke sportu, aby si našly vztah k prostředí, k dané aktivitě, a aby v tom vydržely i nadále. Jachting závodního původu se trénuje zhruba od 8 let, kdy se začíná dětskou třídou Optimist. Záleží hlavně na rodičích, jak moc vnímají své dítě a chtějí ho k danému sportu vést. Jsou i jedinci, kteří začínají dříve. Jedinec, který s jachtingem začíná, by měl mít mentální zralost na nějaké vyspělé úrovni, musí zvládat současně řízení a koordinaci. Příkladný trénink probíhá tak, že jsou edukanti na lodi sami, trénují nastavování plachty za povětrnostních podmínek, ovládání kormidla, vyvažování a učí se kontrolovat situaci kolem sebe na vodě.

Dále je velmi důležitá strategie jízdy, která se využívá především v závodění, což znamená, že děti mladší 8 let ve většině případů tyto funkce nedokážou zcela ovládat. Začátky jachtaření a následný trénink závisí především na vstupní pokročilosti jedince. Daný trénink poté obnáší předpřípravnou část, která probíhá na břehu, přesněji v klubovně. Edukantům se vysvětluje, jaká cvičení se budou provádět. Dalším bodem je seznáení s veškerou situací, která může nastat na lodi a na vodě. Jelikož komunikace na vodě za jakýchkoliv podmínek není zcela vždy zřetelná, i když používáme vysílače, edukanti musí perfektně znát a vědět, jak mají v dané situaci jednat. Mimo vysílače používají píšťalku a dále komunikují na bázi znaků a ukazatelů, takže edukant musí všechny znakové prvky ovládat a znát.

Délka tréninku se odvíjí na základě věku edukanta, na základě jeho schopností a znalostí a mimo jiné i na základě podnebných podmínek. U starších dětí probíhají tréninky okolo 3-4 hodin, bývají i dvoufázové tréninky, v rámci soustředění nebo víkendů. Jednotlivé tréninky bývají kratší. Spoustu času zabere příprava lodního vybavení, je důležité si loď předpřípravit na vodu, dále připravit sebe a připravit si plán pohybu a strategie na vodě,

to zabere minimálně hodinu času. Další ztrátou času je doprava na místo konání tréninku na vodě. Pokud je trénink na takzvané tiché vodě, je možné se dostat na dané místo okolo 10 minut, pokud trénují nebo závodí například v zahraničí na moři, na dané místo v rámci této lokality se mohou dostávat i hodinu. Záleží tedy především na lokalitě a působení podnebných a vodních podmínek. Mnohdy vyráží například u závodů již po deváté hodině ranní a vrací se až v podvečer. Je potřeba mít v takovýchto případech zajištěný dostatečný energetický příjem v podobě jídla a pití, s touto potřebou se svazují problémy s vylučovacími potřebami. Všechny tyto okolnosti musí vyřešit v rámci lodě a vody.

Další nedílnou součástí tréninků, jsou takzvané tréninky krizových situací, pokud nastane bezvětrí, trénují edukanti převrácení lodí ve vodě, mají edukační hodiny v klubovně, kde se učí pravidlům pohybu s lodí a na vodě.“

Jak zjistit, která loď má přednost? Podle Michala Lojky: „Musí být definováno, která loď má přednost, zda ta, co má plachtu na levé či pravé straně, nebo pokud je na větru, nebo za větrem, vepředu, vzadu, vznikají tak různé kombinace, které je třeba si v rámci tréninku osvědčit.

V rámci tréninku mají vytvořený tréninkový plán, jehož nedílnou součástí je i příprava po tělesné stránce formou cvičení a posilování, mimo jiné mají na začátku každého tréninku i potřebný strečink. Tento princip však funguje na základě individuality jedince.

Jachetní klub Černá v Pošumaví pořádá okolo deseti závodů v několika lodních třídách za sezónu. „Hlavními třídami jsou lodě olympijský, neolympijský a jiné další světově prosazené lodě, které byly vytvořené na základě zajímavosti a zábavnosti. Hlavními závody, který klub pořádá, je republikový pohár, Mistrovství republiky všech juniorských tříd, závod Modrá stuha, závod Vítr a Slunce a mnohé další. Svaz jachtingu vytvořil pro děti v základní třídě Optimist reprezentační družstvo v rámci sportovního střediska SPS. Je zde prostor zhruba pro 10 dětí. Na základě intenzivního věnování se jachtingu se svojí ženou a dětmi se mé dceři podařilo se do reprezentačního týmu probojovat. Co se týká intenzity závodění jachetního klubu, minulý rok jsme se zapojili do 22 závodů. Závody bývají převážně o víkendech.

Jachtařská sezóna v České republice je poměrně krátká, jedná se vyloženě o letní sport, avšak na základě lepších finančních možností se sezóna v Čechách započíná již v období

podzimu a v období zimy se můžou tréninky uskutečňovat v zahraničí, například v Lanzarote, na Maltě, na jihu Španělska, kde jsou podmínky ve své podstatě celoroční. Začátkem jara začínáme jezdit do blízkých zemí Evropy, kde sezóna začíná v období března. Na závody se děti přepravují výhradně s rodiči, pokud nejsou jiné možnosti přepravy, jako například u reprezentačního týmu, kde je k dispozici svazový trenér, který může mít reprezentanty na starosti a je schopen je přepravit uzpůsobeným autem.“

Finance jachetního klubu pokrývají z největší části členové klubu, dále získávají dotace v rámci NSA (Národní sportovní agentury), přes kterou jdou finance do Národního jachetního svazu, kde nadále putují do Jachetního klubu v Černé v Pošumaví, v neposlední řadě jim dopomáhají sponzoři a především Jihočeský kraj. Loď a vybavení klubu bylo financováno právě kombinací z výše zmíněných zdrojů. Díky svazu byl umožněn nákup závodních lodí, které jsou k dispozici právě jedincům reprezentačních týmů. Jachetní klub v Černé v Pošumaví, jak jsem již zmínila, trénuje jen děti a mládež zhruba do věku 15 let. Pokud chtějí s jachtingem pokračovat do dospělosti, musí se vydat na velmi náročnou a finančně zavazující se cestu.

„Důvodem netrénování dospělých na závodní úrovni, jsou právě finance.“ říká Lojka a dále vysvětluje: „Na závodní úrovni pro dospělé je potřeba mnohem lepší vybavení, mnohdy je potřeba podmínek, které se přibližují přímořským střediskům a v neposlední řadě je potřeba zaplatit profesionálního trenéra. V takovém případě je potřeba angažovat do jachtingu velké úsilí a spousta peněz, a to už záleží čistě jen na jedinci, jak moc je ochoten se tomuto sportu a odvětví oddat. Klub jako takový by to z veřejně dostupných zdrojů nedokázal uhradit ani umožnit.“

V letošním roce začátkem března odstartovala sezóna juniorských reprezentantů Jachetního klubu, účastí sourozenců Jakuba a Karolíny Lojkových na závodech YCR v Itálii na jezeře Garda. Kromě absolvování série závodů českého poháru bylo hlavním cílem prvního pololetí účastnit se na dalších dvou nominačních závodech, které se odjely na jezeře Garda a v Holandském Workumu. Vysoká konkurence a málo závodního štěstí způsobilo, že se ani jeden nevešel do limitu pro účast na vrcholných akcích roku. Uvolněný časový prostor využili pro tréninky a účast na jiných zahraničních závodech. Karolína Lojková během jara začala trénovat na juniorské třídě 29er a v červenci se účastnila v rámci dospělé třídy RS500 Mistrovství světa, který se konal na Nechranicích. Spolu

s kosatnicí Terezou Dobrou z JK Plzeň se jim podařil nečekaný úspěch v podobě třetího místa mezi juniory a druhého místa v ženských posádkách. Jakubu Lojkovi se povedly dva starty na rakouském poháru na Mattsee a Seehamsee, kdy v konkurenci rakouských reprezentantů obsadil v obou případech druhé místo. Největším úspěchem sezóny je však nečekaný výsledek na domácím juniorském Mistrovství ČR, a to zisk titulu Mistra ČR v kategorii starší žáci. Zbývající část sezóny stráví členové účastí na soustředěních a závodech v Polsku, Maďarsku, Itálii a Chorvatsku.“

6.10 Fotbalový klub FC Lipno z. s.

Historie fotbalu v Lipně nad Vltavou sahá na přelom 60. a 70. let 20. stol., kdy zde působil fotbalový oddíl v rámci Tělovýchovné jednoty Lipno.

Rozhovor s Radkem Krátkým

Radek Krátký vypráví: „Do Lipna nad Vltavou jsem se přistěhoval okolo roku 1969, kdy na Lipně už fotbalový klub byl. Bylo to v období za bývalého režimu, kdy v obci ještě sloužili vojáci, ze kterých také bylo družstvo složené spolu s pár občany hrajících fotbal pravidelně.

V tomto období se různé kluby musely jmenovat pod oficiálním názvem Tělovýchovná jednota, poté se dělily na oddíly na základě prováděné činnosti. Fotbalový klub fungoval pod názvem Tělovýchovná jednota Lipno nad Vltavou oddíl kopané. V té době fungovaly v jednotě dva týmy, mužstvo a děti. Jedinci, kteří v jednotě hráli mládežnický fotbal, hrají dodnes, nyní již za mužstvo. Po roce 1978 jsem se odstěhoval a fotbal jako takový v průběhu 80. let po sametové revoluci na Lipně zanikal. V roce 1992 jsem se opět vrátil na Lipno, a to už zde žádný fotbal ani klub zde nefungoval. Tak se všichni bývalí hráči žijící právě v Lipně nad Vltavou a v okolí sešli, aby obnovili zde fotbalový klub. Bylo tomu tak v období dubna/května v roce 1994, sešlo se okolo 40 členů, zaregistrovali se u Českomoravského fotbalového svazu a vytvořili týmy složené z přípravky, žáků a mužstva. Mládež, která byla složená především z dětí zakládajících členů, měla v lipenském fotbalovém klubu vždy dostatečné zázemí a prostor k seberealizaci, stejně jako dostatečné materiální vybavení a finanční zajištění. Díky neutuchajícímu zapálení trenérů je tak tomu dodnes. Díky tomuto mládežnickému oddílu se zapojovalo do

fungování klubu i hodně matek dětí, které klub navštěvovaly, angažovaly se v pořádání různých akcí pro klub celkově. Vytvořila se tím hezká komunita lidí, kteří vytvářeli plesy, zábavy, pro děti karnevaly, maškarní a jiné akce, vše bylo pořádáno v rámci fotbalového klubu, nikdo jiný se toho dříve na Lipně nechopil.

Už v této době se začaly hrát i zápasy a soutěže. Hrály se vždy v rámci nejnižší soutěže, v rámci okresu, takzvaný okresní přebor, do kterého patřil například Benešov, Malonty, Horní Planá, Velešín atd. Nejdál se jezdilo do Nové Vsi u Brlohu. V rámci okresu to funguje i nyní. To byla nejlepší doba lipenského fotbalu, která tady kdy byla. V období 10 let lipenský fotbal začal postupně zase upadat. Aby nedošlo k úplnému zániku, spojilo se Lipno s nedalekými sousedy z Loučovic a vytvořili klub pod názvem Vltava, protože pro obě obce je společná řeka Vltava. Týmy se rozdělovaly na skupinu A a B. Tým A hrál fotbal v Loučovicích a tým B na Lipně. Za doby, kdy byly týmy spojené, se dostaly i do kola krajského v rámci soutěže. Takto to fungovalo až do roku 2014, kdy se oba týmy zpátky rozdělily a hrály tak samostatně každý za sebe.

Družstvo na Lipně se jmenuje FC Lipno a družstvo Loučovic je pod názvem FC Vltavan. Samostatný fotbalový tým Lipna nad Vltavou, se pak už do krajského kola nikdy nedostal. Velký podíl na tom má velká vzdálenost místa konání a s tím spojená ztráta času.

Pravidelnost zápasů se pohybuje v rozmezí od konce srpna do konce června, je to takzvaně rozděleno na podzimní a jarní část. V soutěži bývá okolo 12 týmů, kdy na každý víkend připadá jeden zápas, aby se všechny zápasy stihly odehrát do konce sezóny. Na začátku soutěžní sezóny se pořadatelé sejdou, proběhne slosování týmů a pořadatelé naplánují jak a kdy dané týmy zápas odehrají. Vychází to tak, že s jedním týmem se hraje dvakrát, jednou u soupeře a jednou doma, jeden zápas vychází na podzim a druhý na jaro. Děti mohou mít zápas v rámci tréninku i přes týden. V zimní sezóně se trénuje a hraje v hale, hrají se halové turnaje, různé míčové hry a podobně, oficiální zápasy jsou na podzim a na jaře, v letním období je přestávka z důvodu dovolených aj.

Tréninky jsou dvakrát do týdne, úterý a čtvrtek nebo pátek, termíny si upřesňují i na základě domluvy.“

Fotbalový klub Lipno je složen z týmů samostatného mužstva, dětí, které jsou sloučené s Fotbalovým klubem Frymburk, tvoří tak přípravku a žáky. Dorost na Lipně nemají,

pokud jedinci dorostou věku žáků, a pokud chtějí, přestoupí do dorostu jinam, nejčastěji do nejbližšího fotbalového klubu právě již výše zmíněného Frymburku. Mužstvo se skládá i z jedinců, kteří nejsou jen občany Lipna, ale i z širokého okolí a mají nějaký určitý vztah právě k Lipnu. Dle pana Krátkého je to taková směs hráčů z okolí. „V mnohých případech to funguje na principu přátelství, kdy se jedinci navzájem registrují do stejných klubů.

Děti začínají hrát fotbal okolo 3–4 let, hrají tzv. minipřípravku, která funguje na základě her s míčem, soubojů s míčem. Jde především o to naučit se grif s balónem, aby s ním byly co nejčastěji a zaryly si fotbal pod kůži. Když začínají děti hrát fotbal až od pozdějšího věku, například od 8 let, nemají k fotbalu takový vášnivý vztah jako děti mladší. Jakmile začnou dříve, jsou pohlceni fotbalem, i tréninky jsou znatelně lepší, nemívají problém s docházkou a režimem.

Děti mají tréninky také dvakrát týdně, úterý a pátek od půl pátý. Menší děti mají hodinu, větší děti hodinu a půl. Dospělí mají tréninky okolo 2 hodin. Trenérů je 7, jeden trenér, jmenovitě Tomáš Račák, připadá na mužstvo a ostatní se dělí mezi přípravku a žáky. Přípravku mají ještě rozdělenou na mladší od 6 do 8 let a starší od 8 do 10 let děti. Dříve nebyly týmy rozdělené na mladší a starší děti, byli jen žáci, ve kterých se věková kategorie pohybovala od 6 do 15 let. Děti se tak potkávaly s navzájem nevhodnými hráči, věkově odlišnými a mnohdy si vůbec nezahrály. V tehdejší době byly týmy daných věkových kategorií, aby se udržela kvalita, aby si děti zahrály a mohly se dál lépe rozvíjet se svými vrstevníky. Jediné sloučení týmů mají v rámci menší přípravy, která je spojená občasně s minipřípravkou. U menších dětí není ani soutěž, nejsou zpravidla považované jako hráči. Jako hráči jsou registrované až minimálně od 5 let, avšak jsou takto spojované kvůli tomu, aby si pořádně fotbal okoukaly, naučily se ho, a jak jsem již zmínila, „vryl se jim pod kůži“. I děti se účastní krajských soutěží, není však kladen důraz na kvalitu, ale spíše na to, aby se něco děti naučily a aby je to bavilo. Co se týká dopravy na zápasy, každý jedinec se přepravuje na základě svých možností, děti s rodiči, někdy se jedinci domlouvají na základě spolujízdy. Za starých časů se prý jezdilo i dodávkami, nebo menšími autobusy, ale nyní to nemá finančně až takový potenciál.“

Pro klub jsou důležité dotace od fotbalového svazu, které však dle pana Krátkého nepokrývají značnou část nákladů, hlavním zdrojem financí je obec, která přispívá na

chod klubu a její činnost, dále pokrývají část nákladů příspěvky od členů klubu. Ti se dělí na aktivní a pasivní členy, aktivní, jsou ti, kteří se aktivně zapojují do tréninků, soutěží, aktivit fotbalu spolu s ním spojených. Neaktivní členové jsou členy pouze zaregistrovanými, účastní se zápasů jako takzvaný fanoušci, v rámci neoficiálních tréninků si chodí i zahrát fotbal, avšak mimo to se i podílejí na různých aktivitách v rámci klubu, plánování, či členských shromážděních v rámci výboru apod. Aktivní členové platí 1000 korun za rok. Neaktivní člen platí 200 korun. Počet hráčů se liší v závislosti na soutěžích a zájmu hráčů. V současné době jich je cca 60. V novodobém světě se více zapojují do fotbalu i ženy. Do 15 let hrají převážně ve smíšeném týmu, dívky a chlapci a od 15 let přecházejí dívky do ženského družstva. Každý má pak svoji vlastní soutěž. V rámci okresu ženy hrají nejbliže v Kaplici a dále do kraje hrají například v Borovanech a Mokré.

7. Diskuse

Cílem bakalářské práce bylo zaměření se na kluby v oblasti Lipenska. Byla jsem překvapena, že i přes malý počet obyvatelstva ve zdejších obcích je v této oblasti velký potenciál ať už turistického, či sportovního rázu. Dané kluby opravdu využívají veškerých možností, které jim lokalita nabízí. Některé kluby se zaměřily na hornaté povrchy, kde značně využívají sportování v letních i zimních měsících, jiné zase vodní plochu, která je vskutku rozsáhlá a nabízí tak nespočet možností pro provoz vodních sportů. Působnosti jednotlivých klubů se vzájemně prolínají, některé kluby dokonce spolupracují, což přispívá většímu zájmu Lipenského obyvatelstva i jeho okolí. Některé kluby mi umožnily nahlédnout do jejich vskutku bohaté historie, která sahá až do dob, kdy lokalitu Lipenska okupovali bývalí němečtí vojáci. Za mnohé ty roky zažily kluby neskutečné množství převratů, událostí, změn, překážek, ale i úspěchů.

8. Závěr

V oblasti sportu můžeme nalézt mnoho využití a působení v náš prospěch. V rámci našeho celkového tělesného a psychického zdraví, je pro nás sport velice důležitý. I přesto, že se sport v dnešní době stává více populárním, má stále mnoho lidí sedavou, sportovně neaktivní práci. Důležitá je tedy prevence v oblasti pohybového aparátu. Abychom mohli sportovní činnost udržovat aktivní, je pro nás jedním z výhodných možností návštěva jakéhokoliv sportovního klubu. Ten může ve své podstatě být skvělým místem pro odreagování, navázání nových vztahů, ale především k přilepšení v oblasti zdraví.

V oblasti Lipenska je velmi pestrá nabídka různorodých sportovišť, sportovních klubů a aktivit. Každý jedinec má možnost si vybrat na základě svých preferencí. Každý sportovní klub nabízí možnosti aktivního členství od úplného začátečníka po pokročilé jedince.

9. Použitá literatura

ŠERÁK, Michal. *Zájmové vzdělávání dospělých*. Praha: Portál, 2009.

MATVEJEV, Lev Pavlovič a NOVIKOV, A. D. *Teorie a didaktika tělesné výchovy a sportu*. Praha: Olympia, 1981.

KOVÁŘ, David a PETRUSOVÁ, Gabriela. *Moderní sportovní klub: řízení a administrativa SK a TJ : poradce pro dobrovolníky působící ve sportu*. Praha: Olympia, 2011.

CHOUTKA, Miroslav. *Sport a společnost*. Praha: Olympia, 1978.

SLEPIČKOVÁ, Irena a SLEPIČKA, Pavel (ed.). *Sport a sociální stratifikace: [6. konference sociologie sportu]*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu, 2011.

SEKOT, Aleš. *Sociologie sportu*. Brno: Masarykova univerzita, 2006.

PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času*. Vyd. 3., aktualiz. Praha: Portál, 2002.

PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. Praha: Portál, 1999.

Šumava: příroda, historie, život. Praha: Baset, 2003.

HUDIČÁK, Petr; MRÁZKOVÁ, Zdena a ŠPINAR, Jindřich. *Šumava: krajina pod sněhem*. Seidelova Šumava. Český Krumlov: Českokrumlovský rozvojový fond, spol. s r.o., 2017.

MAZNÝ, Petr a VOBRUBA, Martin. *Hurá na Šumavu: průvodce pro děti i rodiče*. Ilustroval Soňa BRABENCOVÁ. Plzeň: Starý most, 2017.

DAVID, Petr a SOUKUP, Vladimír. *Šumava – Lipno*. Bakalářská práce. Průvodce po Čechách, Moravě, Slezsku. Praha: Jihočeská Univerzita.

RILLICH, Ivan. *Ať jsme hráli, jak jsme hráli: velká kniha o malém klubu*. Ve Frymburku: Chrontodont, 2017.

Internetové zdroje:

Turistický spolek Lipenska [online]. [cit. 2023-10-09]. Dostupné z: <https://www.lipensko.cz/poznej-uzemi>

Svazek Lipenských obcí [online]. [cit. 2023-10-09]. Dostupné z: <http://www.svazeklipenskychobci.cz/cz/page/43574/charakteristika-uzemi.html>

NOVOTNÝ, Jiří. *Právní formy profesionálních sportovních klubů v ČR* [online]. In: [cit. 2023-10-09]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/fsps/podzim2021/np4234/um/Pravni_formy_prof_i_klubu_v_CR.pdf?kod=BTKR0341c;lang=cs

Tělovýchovná jednota, Sportovní klub – praktické fungování: Organizace TV a sportu v ČR [online]. In: . [cit. 2023-10-09]. Dostupné z: https://ftvs.cuni.cz/FTVS-677-version1-12_11_2018_jan_letal_ftvs_prednaska_tj_sk_2018.pdf

Česká unie sportu, z.s. – hospodaření klubu [online]. [cit. 2023-10-09]. Dostupné z: <https://www.cuscz.cz/poradna-a-vzory/hospodareni-klubu.html>

Yacht Club Lipno nad Vltavou [online]. [cit. 2023-10-09]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/jachting-a-plachetnice-na-lipne>

Seznam příloh:

Stanovy Sportovního klubu Tenis Frymburk, z. s. (dále jen SKTF), 2023

Stanovy Spolku FČAS, Frymburk, 2015

Kronika obce Lipna nad Vltavou